

BISERICA și ȘCOLA.

Fóia bisericească, școlastică, literară și economică.

Iese odată în săptămână: DUMINECA.

PREȚUL ABONAMENTULUI.

Pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 10 cor. — pe 1/2 an 5 cor.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 14 fr., pe jumătate an 7 franci.

PREȚUL INSERTIUNILOR:

Pentru publicațiunile de trei ori ce conțin
cam 150 cuvinte 6 cor.; până la 200 cuvinte
8 cor.; și mai sus 10 cor. v. a.

Correspondențele s'ă se adreseze Redacțiune

„BISERICA și ȘCOLA.“

Er banii de prenumerațiune la
TIPOGRAFIA DIECESANĂ în ARAD

Chestia cu pocăiții.

În viața noastră bisericească abia vom mai fi având vr'o chestie atât de delicată, ca tocmai a nenorociților de pocăiți, nazareni, bapțiști, anabapțiști, sau cum se mai numesc.

Ei singuri nu știu nici cunosc în deajuns deosebirea dintre unii și alții, iar noi cunoaștem numirile din urmă din istoria veche a bisericeii, pe când se formulau dogmele în biserica creștină.

Epitetul de „pocăit“ e un titlu de paradă la unii, iar cei mai mulți usurpă numirea aceasta; — un sfruntat neadevăr.

Adevărații pocăiți sunt foarte puțini; ei nu cearcă mântuire în biserică; biserica nu-i poate înfrânge; biserica creștină pentru ei e prea conciliantă decât să poată șterge fărădelegile lor, aceștia nici că sunt atât de periculoși. Ediția a doaua a pocăiților e mai periculoasă; poartă adevărul pe buze, iar inima lor e deșartă; nu le convine esteriorul preotului, a învățătorului; le displace ceva în organismul bisericeii și el „se pocăește“, eventual — să nu fie cu supărare — amenință cu unirea.

Acestea sunt casuri mai rare, dar totuși obvin.

În afaceri, cari cad afară din cadrul bisericeii, întimpinăm adeseori multe nevoi în viață și reuțăcioșii, în chip de răsbunare, amenință cu desertare dintre credincioși. Ori unde ar trece aceștia, mult folos nu vor produce, sunt elementele slabe de spirit sau turbulente, cu cari în totdeauna ne-am întâlnit, și cari se află la ori care neam.

Până când guvernul va fi ostil tendințelor bisericeii, în contin vom avé atari nenorociți.

Pocăiții nostri sunt de compătimit și nu de condamnat, deoarece acțiunea lor nu provine — decât în rari casuri — din convingere, ci mai mult din ignoranță, răsbunare sau altceva asemenea.

Că și noi duhovnicii suntem păcătoși, trebuie s'o recunoaștem, dar aceste păcate, ca oameni, le-am avut și în trecut, ba poate în măsură mai mare.

Mulți dintre noi cu o morală reproșabilă nu au pocăiți, și mulți aleși de ai nostri abundează în pocăiți, dar cei dintâi să nu creadă că e târziu, ziua de mâne le va aduce prinoase; iar chestia din urmă să nădajduiască în Domnul, că răul cu reu, iar binele cu bine, deși nu momentan, dar totuși se răsplătește.

Rău facem însă că nu ne ocupăm de această chestie mai serios.

Cel ce se ocupă mult cu o afacere, îl numim în facul său specialist; rog în urmare pe colegii cari au pocăiți, să 'și exprime fiecearele păreri asupra lor, ca mai chemați; în urmă vom avé totuși un foios oarecare, dacă un altă, noi cari până azi nu-i avem, ne vom îngrădi în contra lor.

Părintele Givulescu din Curtici pe care îl cunoaștem ca model de preot, și-a spus cuvântul, n'ar strica să auzim și pe părintele Popovici din Talpoș, iar preot după rânduială și cu o mulțime de pocăiți. Dacă s'ar ivi în alte comune de pe luncă, nu ne-am mira mult.

Cei cari susțin însă, că pocăiții sporesc la număr din motivul stolelor și a birului, să ne esplice, cum de ei contribuiesc mai mult la susținerea fraților lor — cari îi învăță, resp. îi buiguiesc — decât ce contribuiau până erau în sinul bisericeii?

De aci s'ar păré că nu materialismul și specula îl îndeamnă la trecere, fără va fi poate alt motiv, pe care sau nu'l cunoaștem, sau îl tănuim, în detrimentul bisericeii noastre.

Însu-'mi cunosc sporadic 2—3 casuri, unde pocăiții afirmă, că smintelile preotului i-a dus la aceasta; cred și nu prea; vor fi având poate și drept, dar acum au preot neescepționaver și totuși rămân pe mai departe în secta lor.

Știu cas, unde apostolul lor, sau cum îl numesc, a defraudat bani colectați de ei pentru anumite scopuri și totuși rămân și pe mai departe pocăiți; logic ar fi și într'un cas și în altul să revină în sinul bisericeii mame, eventual în sensul legilor ar puté-o

face să nu aibă nici o confesiune, — nici una, nici alta nu fac, în urmare nu-i înțeleg.

Incontestabil e însă, că păstorii bețivi, usurari, esagerători în stoale, prea îngâmfăți etc., concurg la sporirea acestei secte, iar cei cu purtare neprihănită reduc, sau cel puțin nu sporesc numărul acestor nefericiți.

Multe legi se țin în potriiva noastră mai cu rost, mai fără rost, dar să tolereze aceste secte periculoase, să inarticuleze în lege neconfesionalitatea sub pretextul libertății religioase, și apoi, contrar acestora prin lege specială să reguleze dotațiunea clerului, decât acestea contraste și abnormități mai iute înțeleg pe pocăiți, pe cari d'a capo am zis că nu-i înțeleg.

Când legile nu s'ar contrazice astfel, poate nici diversele confesiuni și naționalități n'ar fi espuse atâtor calamități.

Deși semitismul e un colos puternic, totuși toți prelații creștini ai Ungariei ar pute pune la cale reviziunea legilor politice bisericesti, cari comună bisericile creștine și organismul lor, cari legi indirect concurg prin decadința cetățenilor la ruina morală și materială a statului însuși.

Traian Terebenți,
preot ort. rom.

Principii de educațiune intelectuală.*)

1) Un adevăr, pe care pururea ne-am bizuit, e că în educațiune trebuie să se procedă dela simplu la compus. Mentea se desvoaltă. Ca toate lucrurile, ce se desvoaltă, ea înaintează dela omogen la eterogen; și fiindcă un sistem normal de educație e parțea contrarie obiectivă a acestui mers subiectiv, el trebuie să conțină aceeași progresiune. Aceasta formulă astfel interpretată are o însemnătate mult mai mare decât cum s'ar crede la început; căci principiul său ne arată nu numai că trebuie a se purcede dela simplu la compus în predarea fie-cărei ramuri a științei, dar că trebuie să facem tot așa și în privința întregii învățături. Fiindcă spiritul se compune mai întâiu dintr'un număr de facultăți active, și pentru că facultățile dezvoltate mai târziu în el intră pe rând în joc până când în sfârșit funcționează toate împreună, urmează că învățământul nu trebuie să îmbrățișeze la început decât puține subiecte pe rând adause, până ce le cuprinde pe toate. Educația trebuie să procedă dela simplu la compus nu numai în amănunte, ci și în general.

2) Dezvoltarea minții, ca toate celelalte dezvoltări, e un progres dela indefinit la definit. Ca și restul organismului creierului, nu ajunge la perfecția structurii sale decât la maturitate, și cu cât struc-

tura sa e mai imperfectă, cu atâta funcțiunile sale au mai puțină precisiune. De aceea primele percepțiuni și primele idei sunt vagi, cași primele încercări ale graiului, cași primele mișcări. După cum dela un ochiu rudimentar, deosebind numai lumina de întunec, progresul se face cătră un ochiu care deosebește cu o mare esactitate nuanțele și amănuntele de formă: tot așa inteligența, considerată întreagă sau fie-care din facultățile sale, începe prin deosebirile cele mai grosolane între lucruri și fapte, spre a ajunge la deosebiri de o fineță și o precisiune crescândă. Cursurile noastre de studii și metoadele noastre de educație trebuie să se conformeze acestei legi generale. Nu e cu puțință și nici nu e de dorit, chiar de ar fi posibil, de a face să între idei hotărâte într'o minte necoaptă. Într'adevăr, putem de timpuriu transmite copilului formele verbale, în cari sunt cuprinse aceste idei; și când profesorii au făcut-o, ei se conving de obicei că i-au transmis ideile, iar nu formele; dar cea mai mică contraprobă a școlarului dovedește contrarul. Se află ori că cuvintele au fost așezate în mintea lui fără a fi de loc înțelese, sau că priceperea sensului lor e la dânsul cu totul întunecată. Numai când mulțimea experiențelor a venit să-i dea materiale pentru concepțiuni definite; numai când observarea i-a desvăluit an cu an însușirile lucrurilor și mersul lor în cea ce au mai puțin vădit și cea ce el a confundat la început; numai când a fost obicinuit prin repetirea casurilor, cari se rânduiesc în categoria lor, cu ideia de clasă și ideia de serie — numai atunci definițiile unei științe înaintate pot fi într'adevăr înțelese de dânsul. Astfel în educațiune trebuie să ne mulțumim de a începe cu noțiunile simple și a tinde apoi să le lămurim treptat, înlesnind copilului dobândirea unei esperiințe, carea va îndrepta la început cele mai mari greșeli și apoi pe rând greșelile mai mici. Formula științifică nu trebuie dată decât atunci, când concepțiunile au ajuns la perfecțiunea lor.

3) A spune, că lecțiile trebuie să plece dela concret la abstract, e în aparență a repeta în parte principiul prim stabilit. Această e totuși o maximă carea trebuie enunțată, fie numai spre a arăta ce sunt în realitate în unele casuri simplul și compusul; căci, din nefericire, multe neînțelegeri au fost asupra acestui punct. Oamenii cred pentru că formulele generale, pe cari le-au găsit spre a exprima grupuri de casuri particulare, au simplificat concepțiunile lor reunind mai multe fapte într'unul singur, căci aceleași formule vor simplifica tot așa și concepțiunile unui copil. Dânsii uită, că o generalizare nu e simplă decât în comparație cu întreaga massă de adevăruri particulare, pe cari ea le cuprinde, dar ea e mai complexă decât ori care din aceste adevăruri luat parte; că, numai după ce câteva din aceste adevăruri isolate au fost dobândite, generalizarea ușorează mintea și ajută rațiunea, și că,

*) După Herbert Spencer, de B. Marian.

pentru un spirit, care nu posedă de loc adevărurile isolate, generalizarea trebuie să rămâie un mister. Astfel, confundând două feluri de simplificări, profesorii au greșit pururea începând cu „primele principii”: chip de procedare esențial în potriva regulii fundamentale, carea e a înfățișa spiritului principiile prin ajutorul pildelor, de a-l conduce dela particular la general, dela concret la abstract.

4) Educațiunea copilului trebuie să se potrivească, în modul și în ordinea urmate, cu educația omenirii, istoric considerată. Cu alte cuvinte geneza științii la individ trebuie să urmeze aceeași cale ca și geneza științei în rasă. La rigoare se poate privi acest principiu ca enunțat deja prin implicațiune, pentru că aceste două dezvoltări ale cunoștinței sunt două evoluțiuni, ele trebuie să se conforme legilor generale ale evoluției, asupra cărora am stăruit mai sus și să se acoarde prin urmare între ele. Acest paralelism particular are totuși valoarea sa, din pricina direcțiunii pe carea o dă în speție. Enunțarea sa se datorește lui Comte, credem noi¹⁾; și putem primi acest principiu al filosofiei sale, fără a-ne angaja d'alt-fel pentru rest. Aceasta doctrină se poate susține pentru două rațiuni cu totul independente de ori ce teorie abstractă și fie-care dintr'ênsele e îndestulitoare spre a-o stabili. Cea dintâi se deduce din legea transmisiunii ereditare, considerată în urmările sale cele mai întinse. Căci dacă e adevărat, că oamenii samănă cu strămoșii lor sub îndoitul raport al fizicului și al caracterului; dacă e adevărat, că oare-cari fenomene mentale, ca nebunia, se produc la membrii succesivi ai aceleiași familii la o vârstă anumită; dacă trecând dela indivizi (la cari trăsăturile strămoșilor departați se amestecă cu acelea ale strămoșilor imediați, așa că legea se întunecă) la tipurile naționale, observăm până la ce punct persistă acestea din veac în veac; dacă ne amintim, că aceste tipuri respective derivă dintr'o tulpină comună și că prin urmare deosebirile actuale provin din acțiunea împrejurărilor modificatoare asupra generațiilor succesive, căci fie-care au transmis efectele acumulate urmasilor lor; dacă deosebirile au devenit organice în așa chip ca un copil frances să devină un Frances deși ar fi crescut printre străini; și dacă faptul general, a căruia pildă e aceasta, se întinde la toată firea omenească cuprinzând și inteligența, urmează, că: din clipa în care a existat o ordine, în carea omenirea a dobândit deosebitele feluri de cunoștințe pe cari le are, există la copil o predispoziție de a căpăta aceste cunoștințe în aceeași ordine. Așa, că chiar când aceasta ordine ar fi prin ea însăși indiferentă, însămnă a face mai ușoară educația conducând spiritul individului pe căile, pe cari le-a urmat spiritul rasei. Însă aceasta ordine nu e indiferentă prin sine însăși. Și iacă rațiunea

fundamentală, pentru carea educația trebuie să reprodacă în mic istoria civilizațiunei.

În același timp se poate dovedi, că ordinea de succesiune istorică în liniile sale cele mari era trebuincioasă și că cauzele, cari au determinat-o se aplică copilului ca și speciei. Spre a nu intra în espunerea amănunțită a acestor cauze, e de ajuns a spune aici că, pentru că inteligența omenească, pusă în mijlocul fenomenelor și silindu-se să le înțeleagă, a ajuns după un sfârșit și șir de comparațiuni, de speculațiuni, de esperiinte și de teorii la cunoașterea fiecărui subiect pe o cale deosebită, se poate deduce în chip rațional de aci, că raportul spiritului către fenomene e în așa fel, în cât dânsul nu poate dobândi aceasta știință pe nici o alta cale; și că mintea copilului fiind în același raport cu fenomenele, aceste din urmă nu pot fi puse la dispoziția sa decât tot pe aceeași cale. De aci urmează, că spre a găsi un bun metód de educațiune trebuie să cercetăm mersul urmat de civilizație.

5. Una din concluziile, la cari suntem conduși, e că în fiecare ramură de cunoștințe trebuie să pornim dela empiric la rațional. În mersul propășirii omenești fie-care știință ese dia arta, care îi corespunde. Din nevoia, pe carea o avem ca indivizi și ca rasă, de a ajunge la abstract prin calea concretului, urmează că o esperință repetită și generalisări empirice trebuie să existe înainte ca știința să poată esista. Știința e cunoștința organizată; și pentruca cunoștința să poată fi organizată, ea trebuie să existe înainte de toate. Prin urmare, ori ce studiu trebuie să aibă începuturi curat esperimentale; și raționamentul nu trebuie să vie decât atunci, când se posedă deja un fond întins de observațiuni acumulate. Ca pildă a acestei reguli, put m cita obiceiul care a început să se introducă de a învăța gramatica în urma limbei, s'au obiceiul de ordinar introdus de a pune pe școlari să desemneze cu mult mai înainte de a-le esplica legile perspectivei. Vom arăta și alte esplicațiuni.

(Va urma.)

Din raportul

senatului strîns bisericesc al Consistorului ort. rom. din Arad, despre activitatea sa din anul 1899.

Între afacerile de interes mai general, de cari s'a ocupat acest senat în cursul timpului, credem a espune la locul prim: *afacerea întregirei dotației preoțești* din vistieria statului, conform art. de lege XIV. din 1898 — o afacere aceasta, carea pentru însămnătatea sa a fost obiectul celor mai serioase îngrijiri și pentru Veneratul Sinod, și pentru mărutul nostru Congres național-bisericesc, și deosebi ni-au însuflat îngrijiri întrebarea referitoare la esecuta-

¹⁾ Auguste Comte, fundatorul Filosofiei pozitive născ. în 1798, mort la Paris în a. 1857.

rea §-lui 17 din legea aceasta, care § prevede condițiuni neprecisate, sub cari Esc. Sa Dl Ministru al cultelor este îndreptățit a pune cvota ajutorului la dispozițiunea autorității diecesane a confesiunii spre distribuire celor interesați.

Dar fiindcă tocmai modalitatea, cum se va deslega întrebarea ne-a însuflat tuturor îngrijiri serioase, subscrisul Consistoriu se crede îndatorat a prezenta demersul și stadiul actual al afacerii în următoarele liniiaminte generale :

Pentru deslegarea întrebării, dacă biserica noastră primește sau nu primește ajutorul de întregire, oferit pe baza articolului de lege XIV. din 1898, s'a convocat și ținut în 1899 Congres național-bisericesc estraordinar, și după ce la 20 Maiu (3 Iunie) 1899 s'a primit aici concludul Măritului Congres Nr. 14 din ședința estraordinară dela 17/29 Maiu 1899, subscrisul Consistoriu a distribuit blanchetele de fasiuni, primite dela înaltul guvern, dând preoțimei diecesane instrucțiuni speciale relativ la îndeplinirea, ajustarea și subșternerea lor aici pentru promovare la înaltul guvern.

S'a atras atențiunea tuturor la împrejurarea, că însinuarea de reflectare la întregire trebuie făcută cel mult până la 30 Iuliu 1899, și că preotul respective parochia, carea nu se însinuă în termenul indicat, de după tenoarea legii și a ordinațiunii înaltului guvern, i-și perde pentru totdeauna titlul de drept la întregire.

Deosebită îngrijire a avut Consistorul la esplicarea și aplicarea legii în punctul relativ la birul preoțesc, și aceasta nu numai pentru ferirea preoțimei de a veni în conflict cu legea, dar și pentru a evita eventualele neînțelegeri cu poporul la încasarea birului pe viitoriu, pentru că venitul odată fasionat nu se mai poate reduce; iar când Consistorul a observat, că preoții întârzie cu subșternerea fasiunilor și când s'a informat, că, pe lângă toate inviațiunile date, preoțimea întimpină greutăți cu ajustarea fasiunilor: s'au făcut de aici blanchete de rugare, adresate Esc. Sale Dlui Ministru reg. ung. de culte și învățământ, și s'au spedit fiecărui preot respective parochii câte un exemplariu cu provocarea: să se dechiare, dacă reflectează la întregire, s'au ba, ca astfel să nu ieșim din termenul legal.

Deși afacerea ca atare, și deosebi ajustarea și censurarea rugărilor, și apoi a fasiunilor, au reclamat o muncă estraordinară: interesul față de cauză ne-a îndemnat a da afacerii preferință față cu alte afaceri curente, și prin munca încordată ne-a succes a pregăti lucrul și a subșterne la timp fasiunile cu provocare la suscitatal conclud al măritului nostru congres național-bisericesc, care sună astfel :

Congresul național-bisericesc, sub reserva ca dotațiunea întregă, ce compete preoțimei, noastre se va pune la dispoziția autorității bisericești superioare,

admite ca preoțimea să primească întregirea venitor sale din vistieria statului după normele articolului de lege XIV. din 1898 fără alta condițiune, decât ca sumele reclamate la întregirea venitului preoților să ajungă la destinațiunea lor.

Ca parochii sistemisate înainte de 1 Ianuarie 1898 pe teritoriul acestui Consistoriu s'au prezentat 391 parochii cu filiile lor. Dintre acestea parochii respective dintre preoții lor au reflectat și au reclamat întregire 293, iar 98 n'au reflectat.

Pentru întregirea dotației celor 283 posturi de preoți la 600 respective 1200 coroane s'a arătat trebuința de 105.002 coroane 01 fileri, iar pentru întregirea la 800 respective 1600 coroane s'a arătat trebuința de 177.313 coroane 08 fileri preste trebuințele arătate pentru preoțimea din districtul Consistorului orădan.

Mai 'nainte de a primi vr'un răspuns la representațiunea, cu carea am subșternut fasiunile, Esc. Sa Dl Ministru reg. ung. de culte și învățământ ni-a comunicat sub 7 Dec. anul trecut Nr. ad. 91.772 condițiunile, sub cari este plecat a pune cvota de întregire la dispozițiunea autorității diecesane, cerând să ne pronunțăm asupra lor.

Condițiunile fiind în consonanță cu tenoarea suscitatalui conclud congresual, adecă cerându-se numai ca suma de întregire să se dea respectivilor punctual în termenele indicate și întreagă: Consistorul de aici a răspuns, ca primește condițiunea și, de după înțelegerea avută cu Înalt Prea Sfințitul Domn Archiepiscop și Metropolit Ioan Mețianu și cu Preasfințitul Domn Episcop Nicolae Popea din Caransebeș, s'a pronunțat și în privința ratelor, cum și a termenelor, când să asemne și trimită banii.

Fasiunile nu ni s'au restituit nici până acum, și nu ni s'au comunicat nici sumele parțiale licvidate pentru cei interesați; dar, sub reserva de a-ne trimite acestea ulterior, Esc. Sa Dl Ministru reg. ung. de culte și învățământ sub 30 Martie a. c. Nr. 25.068 ni-a asemnat pentru anul 1899 un ajutor în suma generală de 160,000 adecă una sută șezeci mii coroane, carea — se înțelege de sine — privește și preoțimea noastră din districtul Consistorului orădan.

Deși suma primită este neînsemnată față cu multele trebuințe a-le preoțimei noastre, totuși împrejurarea, că banii s'au asemnat la mâinile autorității diecesane, va delătura măcar în parte îngrijirea, de carea a fost cuprinsă întreagă biserica noastră națională la votarea legii și pertractarea întrebării: dacă e a-se admite, sau nu, preoțimei să reflecteze la întregirea dotației din vistieria statului pe baza suspomenitului art. de lege.

Jubileul de 25 de ani

ai arhiepiscopiei I. P. S. Sale Mitropolitului din Iași
Iosif Naniescu.

Mercuri, 5 Iulie ora 4 p. m., în vasta clădire a bisericeii Mitropoliei se aflau adunați toți preoții și creștinii buni să asiste la vecernia oficiată de către Episcopii și delegații preoților din diverse Eparchii. Au fost de față peste 700 credincioși. Mitropolitul ocupă tronul său așezat în stînga bisericeii, scaunul ce-l ocupă de regulă Mitropolitul, era ocupat de Episcopul de Huși.

Se mai aflau prezenți d-nii Ghenca, Mandrea, C. Lepădatu, și alți bătrîni credincioși din localitate.

Ograda Mitropoliei era pavozată prea frumos, sute de steaguri falfăiau pe zidurile Mitropoliei. Palatul mitropolitan era iarăși prea frumos decorat cu steaguri și brad.

A doua zi toți oaspeții se aflau întruniți în saloanele palatului mitropolitan. La ora și 30 a. m. toți, avînd în frunte pe Mitropolit, dus pe brațe de Econ. Știubei și perfectul Greceanu, se scobor în biserică unde I. P. S. Sa ocupă iarăși tronul său din stînga bisericeii în care stătuse și la liturghie.

Episcopul Dunărei-de-jos, care venise în dimineața zilei de 6, fiind prea obosit n'a servit la Te-Deum.

Tot timpul slujbei Mitropolitul a stat în tronul său, iar corul, condus de Dl Gavril Muzicescu, a acompaniat oficierea serviciului bisericesc.

Publicul adunat în vasta sală, cât și în ograda Mitropoliei, se ridică la șeșe mii credincioși, printre cari se aflau înalții demnitari ai orașului și întreg clerul ieșan.

Reprezentanții diverselor Puteri, aflători în Iași, nu au luat parte oficial, ci ca simpli particulari.

La ora 8 a. m. se începu liturghia care ținu până la ora 10 a. m., când începu serviciul bisericesc în onoarea Mitropolitului.

Era un tablou măreț acest serviciu, oficiat de 9 arhieriei și episcopi, 30 preoți și 9 diaconi, toți în haine luxoase și strălucitoare.

Serviciul divin a fost condus de cătră P. S. Sa Episcopul de Huși, Silvestru, ca cel mai bătrîn dintre episcopi.

Cu această ocaziune s'a făcut înaintări în personalul clerului, la gradul de arhimandrit, protosinghel, econom și sachelar.

După isprăvirea serviciului divin toți credincioșii, în frunte cu Mitropolitul, se scoborără în sala de recepție unde au loc concertele corului mitropolitan și unde se adresă felicitări, oferindu-se și daruri prețioase în ordinea următoare:

D. D. Greceanu, perfect, în numele guvernului. D. Dr. Ghiriacescu, în numele ministrului de culte. Episcopii prezenți, în numele eparchiilor respective. D. Dragomir Dumitrescu, în numele facultății de teologie. Preotul Georgescu, în numele clerului eparchieii Mitropoliei din Iași, oferind și o Evanghelie legată în aur. Preotul Savin, în numele seminarului, oferind un serviciu de vase sfinte, în argint aurit. Episcopul de Ackerman, o icoană a Maicei Domnului. Arh. Gherasim Miron, din partea monăstirilor Secu și Neamț, un toiag arhipăstoresc. Maica Cozmescu dela Agapia, o icoană reprezentând plecarea în Egipt. Maicele Rosculescu și Stoenescu de la Văratec, o icoană a sfântului Sisoe. Călugării de la Rîșca, Slatina și Verona, oferind o cruce de aur. Delegația schitului Darău, o iconiță în lemn de chiparos. Revisorul ecleziastic G. Carp, din partea societății clerului: „Binefacerea“, o călimară sculptată în silex. Radivon, o pană de

aur. Delegații societăților „Fraterna“, „Moldova“ și a „Comercianților români din Iași.“ Arh. Calist Botoșeanu și T. Atanasiu, în numele societăților „Ajutorul“ și „Viitorul“ din București. Și la fine d-l Ivașcu în numele comunei urbei Iași.

La fine Mitropolitul, cu lacrimile în ochi, mulțumește de toate aceste, sfătuiindu-i pe toți să creadă și să fie patrioți și cinstiți.

Publicul i-a făcut o adevărată manifestație I. P. S. Sale aclamându-l sgomotos.

La ora 1 p. m., în mijlocul acestor aclamări I. P. S. Sa se retrage în palatul mitropolitan.

La ora 5 p. m. avu loc în vasta sală a corului o audițiune muzicală, dată de corul mitropolitan a d-lui Muzicescu, care a repurtat un adevărat triumf. Când s'a cântat Imnul Regal, întreaga asistență s'a sculat în picioare. La sfîrșit, Mitropolitul a îmbrățișat călduros pe d-l Muzicescu. În timpul audițiunii a sosit și Episcopul Dominique Jaquet, care a felicitat călduros pe Mitropolit.

Publicul era atât de numeros, că a fost imposibil să pătrundă măcar pe sfert în sală; foarte mulți ocupau ograda și străzile de împrejurimi.

La ora 6 p. m., audițiunea isprăvindu-se, I. P. S. Sa se sui în trăsura regală a comunei, la care se aflau încămați 4 cai albi, conduși de un visitiu îmbrăcat în uniformă roșie și cu un jockey în roșu. Înaintea și în urma cortegiului se aflau câte zece jandarmi călări. Cu Mitropolitul, s'a urcat în trăsura d-l Muzicescu și preoții Știubei și Savin. Lumea aclama fenetic pe Mitropolit, iar cortegiul în sunetul muzicii miilitare, se îndreaptă spre seminar prin str. Ștefan-cel-Mare. Pe tot parcursul uralele nu încetau.

La intrarea principală a seminarului, cortegiul fu așteptat de toți arhieriei, care luându-l de braț pe Mitropolit, l'au dus în sala banchetului, care era foarte frumos aranjată.

Mitropolitul luă loc la masa din mijloc, împreună cu arhieriei și episcopii, avînd la dreapta pe P. S. Sa Silvestru de Huși și la stînga pe P. S. Sa Partenie al Dunărei de jos.

În tot timpul a cântat muzica militară și corul seminarului.

Banchetul a fost organizat de cătră toți preoții din Iași, contribuind și comuna cu o mie de lei. Tot a fost bine înjghebat și copios.

În timpul, când se turna champagnea, dl Greceanu, se sculă și dădu citire următoarei telegrame din partea M. S. Regelui:

I. P. S. Sale Mitropolitului Moldovei și Sucevei!

„Aduc cu bucurie Înalt Prea Sfinției Tale, sîncerile mele felicitări cu prilegiul împlinirii a 25 de ani de păstorie pe scaunul mitropolitan al Moldovei și Sucevei, unde ai știut să te arăți vrednic de înalta-ți chemare.

„Din tot sufletul urez I. P. S. Tale încă mulți ani cu sănătate, pentru întărirea și prosperarea sfintei Bisericii, cărei ai închinat viața întreagă și care azi îți răsplătește cu dragoste și venerație.“

Carol.

Cei prezenți aplaud sgomotos.

I. P. S. Mitropolitul, răspunzînd la aceste, accentuează asupra necesității religiei pentru neam și țară. Zice că M. S. Regele care are ca devisă: Nihil sine Deo, e convins de aceste și închină în sănătatea Sa. (Aplause sgomotoase).

Dl D. Greceanu, în numele guvernului, închină în sănătatea I. P. S. Sale Mitropolitului, care e crescătorul

intregului neam românesc. Dl Mavrocordat, în numele județului, într-o cuvântare caldă și de o mare importanță, închină în sănătatea I. P. S. Sale. P. S. S. Episcopul de Buzău, Dionisie, arată că I. P. S. Sa Naniescu a lăsat urme neperitoare la Buzău și închină în sănătatea Sa. Dl N. Gheuca, un bătrîn, vechiu amic al I. P. S. Sale, închină în sănătatea sa. Preotul Carp, în numele clerului din eparchia Iași, închină în sănătatea I. P. S. Sale, oferindu-i și o medalie comemorativă. S. S. Episcopul de Râmnic, arătând originile Mitropolitului, închină, într-o cuvântare călduroasă în sănătatea I. P. S. Sale. S. S. Ger. Timuș Episcop de Argeș, arată că Naniescu a lăsat urme neperitoare la Argeș, unde a contribuit mult la ridicarea monumentului și închină în sănătatea sa. D. G. Muzicescu, dă citire mai multor telegrame primite de la Mitropolitul primat, C. Boerescu, președintele senatului, C.-Ghica Deleni, vice-președinte al senatului, D. Sturdza, Aurelian, Sp. Haret, g-ral Iarca, d-r Ruso și alții.

I. P. S. S. *Mitropolitul*, mulțumește tuturor acelor cari s'au gândit la densusul.

S. S. *Gher. Pimen Piteșteanu*, directorul internatului teologic din București, aduce aminte că la această solemnitate se află și delegatul Episcopiei din Kișineu și arată importanța acestui fapt. Laudă Iașul, numindu-l centrul ideilor mari și naționale și închină în sănătatea Ieșanilor.

D. Rășcanu P., profesor universitar, spune că ca vechiu profesor și flu de țaran va spune câteva cuvinte. Spune că speranța ne stă în ortodoxism și naționalism. „Ați luptat I. P. S. S. Voastră, contra necredinței și ați învins.” Ridică în sănătatea I. P. S. Sale.

Arh. Calist. Botoșăneanu ridică în sănătatea I. P. S. Sale, spunând câte-va cuvinte bine simțite. D. Vărlănescu, revisor școlar în Iași, în numele corpului didactic, în sănătatea I. P. S. Sale. D. Ghibănescu, în sănătatea I. P. S. Sale, în numele cetățenilor din Iași. D. G. Musicescu, spune că I. P. S. Sa cu vocea și cântarea a câștigat inimile tuturor și tinăr, cum a spus-o chiar și în fața M. S. Regelui, a lucrat pentru biserică. Ridică în sănătatea I. P. S. Sale.

I. P. S. Sa *Mitropolitul*, în urma câtor-va cuvinte bine simțite ale preotului Savin din partea seminarului, mulțumește pentru toți cei ce l'au sărbătorit, și apoi se retrage în sunetul muzicii militare.

Locașurile monestirești.

Nemuritorul Cesar Boliac, în cunoscuta sa lucrare asupra monastirilor din România, cuprins de dragostea ferbinte pe care trebuie să o aibă fie-care român față de țara și biserica sa națională, se exprimă ast-fel :

„Este frumos să privească cine-va, cum pietatea străbunilor noștri știe să-și aleagă locurile, de unde să adoare pe Creator; este frumos să auzi de odată clopoțele resunând prin văile munților spre a chema drumeții la odihnă și rătăcii la turmă; este frumos a vedea amestecându-se cu brazii turnuri de biserică; este frumos să găsească cine-va prin indoiturile munților, prin locurile cele mai sălbatece, locașe ale Domnului cu ospătării publice, unde după repaos să și-se deschidă un templu măreț prin arhitectură, sculptură, pictură și cântări; este foarte frumos în fine să privească cine-va atât de departe de lume măritarea artelor cu natura, creațiunea lui Dumnezeu amestecându-se cu creațiunile oamenilor.”

Intr'adevăr! Este o mare podoabă pentru țara noastră, că acolo unde crezi că piciorul omenesc n'a putut străbate vre-odată, găsești câte un frumos locaș de rugăciune, în care câți-va bătrâni vechi de zile și înalță în tot timpul rugele lor către Dumnezeu.

Rațiunea pentru care domnitorii noștri se sileau a înalța biserici și monastiri prin locurile cele mai solitare, era pe de o-parte marea evlavie creștină inspirată de cuvintele Psalmistului, pe care le rosteste la vremi de grea urgie: „Ridicat-am ochii mei la munți, de unde va veni ajutorul meu;” iar pe de alta era mulțumirea către Dumnezeu, care a protejat în tot'dauna biata noastră țară. Mai aveau un scop Voevozii noștri ca, acolo unde nu puteau să exercite o putere de stăpânire în tot minutul, codrii și virfurile munților, le puneau sub egida crucei, afierosindu-le grijei Provedinței divine, care conduce totul.

Deosebire de aceste considerațiuni, localitățile singuratece, și mai ales munții cu vârfurile și sfururile lor, sunt plini de farmec și de inspirațiune. Un munte este imaginea magnificenței și a sublimului! Ori-cine s'a urcat pe vârful unui munte, trecând dincolo de hotarul zăpezii eterne sau aflându-se de-asupra vre-unui nor, a simți o mare înălțare sufletească, ce-i cuprinde inima. Pare că se află într'o sferă nouă, o tăcere misterioasă domnește pretutindenea. Infățișarea ne este plină de o veselie nespusă. Corpul pare cum ni-ar fi mai ușor; și într'adevăr aerul muntelui este mai ușor, mai puțin dens. Ne vom simți par'că mai înălțați, mai apropiați de bolta cerească!

Din când în când, un uragan puternic va intrerupe liniștea noastră, dar acest uragan ni se va infățișa ca ceva magic, ca un puternic ecou, eșind din regiunile tainice ale Creatorului și atunci numai vom simți adâncul sens al Bibliei: „Glasul Domnului răsună din munte.”

După învățătura bisericeii, muntele mai este imaginea desăvârșirii morale, a curățeniei sufletești și a măririi Dumnezeiești, după cum cântă biserica: „La munții legilor tale mai înălțat, cu fapta bună, luminează-me, Dumnezeule; ca să te laud pe tine.”

De observat este, că nu numai monastirile în creștinism, dar și templele păgâne se ridicau pe vârfurile munților, incunjurate de dumbrăvi sacre, pentru ca cine va veni la templu să fie oare-cum transformat prealabil prin farmecul naturii și prin melancolia climei. Așa d. ex. de se apropia cine-va de templul lui Amon, care era așezat în mijlocul unei întinse dumbrăvi, inima i-se umplea de un sentiment cucernic, cuprins de melancolie, spământător sufletul i-se înfricoșa și astfel intra pregătit la oracolul templului.

Localitățile muntoase, pe lângă farmecul naturii, produc și o înălțare sufletească asupra ori-cărui om și îl inspiră cu cugetări curate. Așa de ex. mai toți legiuitorii cei mari din antichitate au fost inspirați de către geniul munților. La Romani, Numa Pompiliu a fost inspirat de zeita Egeria, care sta într'o încântătoare pădurice de stejari. La Greci, Orfeu se coboară din muntele Emu spre a civiliza neamul omenesc; Tales, părintele filosofiei, locuia pe muntele Micala; Anaxagora și-a suit pe muntele Mimos din Ionia pentru a-și adînci spiritul său în contemplațiunile divinității și administrațiunea creatorului. Dar chiar Dumnezeescul Moisi, cel zăbavnic la limbă, s'a suit pe muntele Sinai, înconjurat de flăcări cerești, spre a lua de acolo tablele cu cele zece porunci, aceste dar ceres și comoară de adevăr, care de atunci și până astăzi a fost hotărit a străluci în fruntea ideilor și a legislațiunilor națiunilor civilizate moderne, luminându-le cu învățături curate spre o credință ideală și imaterială ca un far strălucitor, care indică navigatorilor rătăcitori portul de repaos.

De aceste frumoase sentimente au fost inspirați și domnitorii noștri, când au căutat să înfigă crucea, stindartul ocrotitor al creștinilor, prin virfurile gigantice ale munților, ridicând monumente neperitoare, cari mărturisesc veacurilor gloria străbună, înzestrându-le cu odoare și averi și înconjurându-le cu palate domnești ale cărora urme se păstrează și până astăzi.

Ca creștini și români, să căutăm a cunoaște și a iubi monastirile noastre, pentru că numai ele au mai rămas monumente văzute, cari ne inspiră și ne înflăcărează spre a venera țarina scumpă a strămoșilor noștri, făcând să renască între noi virtutea strămoșească.

Pr. V. Pocitan.

D I V E R S E.

* **Chirotoniri.** Dumineca, în 9/22 Iuliu c., a fost chirotonit întru diacon Partenie R o m a n u, cleric absolvent, iar în 13/26 a. l. întru presviter pentru parochia J a c a, protopresviteratul Orăzii-mari; cu aceeași ocaziune a fost chirotonit întru diacon absolventul de teologie Vasile B o d o r, iar în 14/27 l. c. întru presviter pentru parochia S ă c a l, protopresviteratul Orăzii-mari.

* **O dispozițiune laudabilă.** Ministerul instrucțiunii publice din România a încunoștințat pe toți revisorii școlari din țară, că corurile școlare înființate în comunele rurare, nu pot cânta în biserică decât cântările aprobate de S-tul Sinod.

* **Vieata lui Isus** este titlul unei scrieri foarte interesante a unui profesor japonez învățat dela universitatea din Tokio. Fără a fi creștin, el tratează cestiunea din punct de vedere istoric, studiind în mod nepărtinitor viața și învățătura întemeetorului creștinismului și termină în chipul următor: Iată faptele despre Isus, în cari crede și pe cari le primește majoritatea locuitorilor apusului. Eu le-am povestit nu cu scopul de a răspândi creștinismul, dar pentru ca să le fac cunoscute concetățenilor mei. Adaug la aceasta cuvintele pe cari le-a zis oare-când un învățat iudeu despre această religie și cari pot avé și astăzi însemnătate în unele împrejurări în Japonia: „Dacă lucrul acesta este dela oameni se va nimici, iar dacă este dela Dumnezeu, voi nu-l veți pute nimici.“ Această carte se cumpără foarte mult și are mare însemnătate pentru propagarea creștinismului printre Japonezi. Din această cauză a început probabil să se întrebe foarte mult în Japonia și biblia în limba engleză.

* **Desrădicarea celibatului** la preoțimea romano-catolică a ajuns în America meazăziuală până acolo, că în urma unei consfătuiri a episcopilor, după cum se exprimă „Voce della Verita“, organul oficios al Vaticanului, papa să se fi înțeles la așa numitul „tolerari posse“, adecă că preutul romano catolic în America meazăziuală dacă ar încheia o căsătorie, nu-și perde prin aceasta postul de serviciu și să nu se depărteze dela biserică. Se înțelege de sine, că un număr foarte însemnat din preuții rom. cat. din America meazăziuală a făcut întrebuintăre de acest „tolerari posse“, care-l reclamează și preutimea din cealaltă jumătate a Americii, și că în contra lui s'au rădicat mai multe voci din tabăra ultramontană.

* **Nouă carte didactică.** Tocmai acum a apărut în tipografia „Tribunei Poporului“: „Geografia a comitatului Arad“, pentru clasa III. a școalelor populare, scrisă de Damaschin Medre, învățator. Manual

aprobat din partea Ven. Consistor aradan și ilustrat cu mai multe figuri și hărți geografice.

Deși manualul se estinde peste 9 coale în format 4° mare, cu tipar (litere noue) ales și frumos arangiat, prețul unui exemplar e numai 35 cr. — Noua carte didactică e singura de acest fel pentru școalele noastre populare și va face servicii mari tuturor învățătorilor români, fără osebite de confesiune.

* **Zidirea unei biserici ortodoxe la Roma.** De un timp incoace se fac în Rusia colecte pentru zidirea unei biserici ortodoxe la Roma, anume după planul bisericii s. Sofii în Constantinople. Spesele zidirii sunt calculate aprocsimativ la 1.000,000 franci.

* **Decan al facultății teologice** la universitatea din Cernăuți a fost ales pentru anul școlar 1900/1 profesorul de teologie practică Dr. Teodor Tarnavski.

C O N C U R S E.

Nrul 3945/1900.

Pentru deplinirea catedrei de economie și științele naturale la *institutul pedagogico-teologic ort. român din Arad* se publică concurs cu termin de 30 de zile dela prima apariție a acestui concurs.

Salarul fundamental e de 1800 coroane și cvinvenalele de 200 coroane.

Petentii vor avé să dovedească, că sunt fi bisericii gr. or. române și au cvalificațiunea prescrișă de lege. — Cei aplicați deja să adneseze și atestate de servițiu.

Specialiștii în agronomie sunt preferiți.

Arad, din ședința consistorială dela 13/26 Iuliu n. 1900.

Iosif Goldiș, m. p.

Episcop.

Se escrie concurs, pentru deplinirea stațiunilor învățătorești din inspectoratul Șilindiei, cu terminul de alegere de 30 de zile dela prima publicare.

1. **Șilindia.** Emolumintele sunt: In bani gata 600 cor., 24 metri de lemne, din cari se va încălzi și sala de învățământ; scripturistica 10 coroane; conferință 20 cor.; cuartir liber cu grădină de legumi.

2. **Hodiș,** cu venitele: In bani gata 600 coroane; 20 metri de lemne, din cari se va încălzi și sala de învățământ; scripturistica 6 cor.; conferința 12 cor.; cuartir și grădină pentru legumi.

Doritorii de a ocupa vre una dintre aceste stațiuni, sunt poțtiti ca recursele ajustate, cu toate documentele, prescrise, prin lege și cu atestat despre servițiu, neintrerupt prestat mai nainte și declarațiune, ca pe basa servițiului începând de când își formează pretensiune la cvinevenal? adresate, comitetului parochial din respectivă comună, să se trimită M. On. Axentie Chirila, inspect. de școale în Șilindia (Șilingia), având până la alegere a-se presenta în Sfta biserică, spre a-și arăta des-teritatea în cântări și tipic.

Comitetele parochiale.

În conțelegere cu mine: AXENTIE CHIRILA. m. p. preot, inspect. școl.

Se escrie concurs pentru deplinirea parochiei din comuna Micalaca, comitetul Aradului, devenită vacantă

după moartea repositului paroh Ioan Cióra — cu termen de alegere pe **14 Sept.** v. an. c.

Beneficial înlocuit cu aceasta parochie e una sesiune parochială constatătoare din 45¹/₂ jugere pământ arătoriu, birul preoțesc dela 214 case, dela cele cu pământ una măsură grâu, fără pământ 50 cruceri, dela jeleri 25 cr. și stolele îndatinat.

Toate acestea computându-se la olaltă, după detragerea contribuției și altor dări publice dau un venit anual cel puțin 900 fl., fiind parochia de clasa primă. Doritorii de a ocupa acest post sunt avertați a-și subțerne petițiile lor ajustate cu testimoniul școlastic și anume: despre absolvarea alor 8 clase gimnasionale și maturitate, despre absolvarea s. teologii și depunerea esamenului de calificare preoțescă pentru parohii de clasa primă, atestat de moralitate, precum și atestat despre serviciul bisericesc prestat; astfel petițiile instruite conform § 15. lit. a) din regulamentul pentru parohii, adresate comitetului parochial din Micalaca să se trimită Prea On. Domn protopresbiter Moise Bocșianu în Arad până în 15/28 August a. c. inclusive, iar până la expirarea concursului au a se prezenta la Sta biserică din Micalaca pentru a-și dovedi dexteritatea în cele rituale și oratorii.

Dat din ședința comitetului parochial din Micalaca, ținută în 28 Iunie (11 Iuliu) 1900.

Todor Păcurar, m. p.

preș. com. par.

Savu Bugariu, m. p.

not. com. par.

În conțelegere cu protopopul tractual: **MOISE BOCȘANU.**

—□—

Pe stațiunea învățătorescă dela școala gr. or. română din **Margine**, protopresbiteratul Orăzii-mari, se erie concurs cu termen de alegere pe **20 Aug.** (12 Septembrie) 1900.

Emolumentele sunt: 1) Dela 85 Nri de case câte 2 cor. 110 cor.; 2) Dela 85 Nri de casă câte 1 măs. bucate à 2 cor. 170 cor.; 3) Pământ arător 16 jug. à 10 cor. 160 cor.; 4) Intravilanul școalei 20 cor.; 5) Zile de lucru cu plugul ori carul 35 à 2 cor. 40 filer, iar cu mânilor 50 à 80 filer 124 cor.; 6) Lemne pentru școală și învățător 30 cor.; 7) Pentru scripturistica 10 cor.; 8) Venitele cantorale 40 cor.; de tot: 724 cor.

Recursele ajustate conform prescrișelor Stat. Org. și §-lui 6 art. XVIII. din 1879, adresate comitetului parochial din Margine, să se trimită subscrișului în Oradea-mare până inclusive 18/31 August a. c., având recurenții în vre-o Duminecă ori sârbătoare a-se prezenta în biserică din loc, spre a-și arăta dexteritatea în cântare și tipicul bisericesc.

Comitetul parochial.

În conțelegere cu: **TOMA PACALA**, m. p. presbiter inspect. școl.

—□—

Se oșrie concurs, cu termen de **30 de zile** dela prima publicare în foaia oficioasă „Biserica și Școala“, pentru depunerea definitivă a următoarelor stațiuni învățătoresști:

1. **Aldești.** Emolumentele sunt: 424 coroane în bani; 7 șinice grâu 84 cor.; 3 șinice cucuruz 30 cor.; lemne 3 stângeni 42 cor.; pentru sala de învățământ 3 stângeni; venitele cantorale 20 coroane și anume dela înmormântări cu liturgie 2 coroane, iar fără liturgie 1 coroană; apoi cvartir cu supraedificate și grădină de legumi.

2. **Mustești.** Cu salariu de 181 coroane în bani; pentru fân 15 coroane; 6 șinice grâu 72 coroane; 6 șinice cucuruz 60 coroane; patru stângeni de lemne; ¹/₂ sesie de pământ estravilan, parte arător, parte fânaș,

care aduce un venit anual de 224 coroane; venitele cantorale, circa 12 coroane, și cvartirul cu grădină.

Sarcinile publice le va suporta alesul.

Recurenții sunt avertați, ca recursele, instruite cu documentele recerute, cu atestat despre serviciul neinterupt de până acum și cu „Declarațiunea“, că pe baza ser vicului prestat în altă comună, de când își formează pretensiune la cvincvenal?, adresate respectivului comitet parochial, să le substearnă P. On Domn Ioan Georgia protopresbiter în Buteni (N.-Butyin), având până la alegere, să se prezenteze în vre-o Duminecă ori sârbătoare, în s. biserică din comuna la care au recurs, spre a-și arăta dexteritatea în cântări și tipie.

Comitetele parochiali.

În conțelegere cu: **IOAN GEORGIA**, m. p. protopresbiter inspector cercual de școale.

—□—

Pentru întregirea definitivă a postului de învățătoriu dela școala noastră confesională gr. or. română din **Teș**, se publică concurs cu termen de **30 zile** dela prima publicare în organul diecesan „Biserica și școală“ din Arad.

Reflectanții la acest post au se-și instruceze concursele lor cu următoarele documente:

1) Estras matricular de botez; 2) Absolutoriu de pedagogie; 3) Atestat de calificare pedagogică întruna cu limba maghiară; 4) Atestat despre eventualul serviciu prestat mai înainte și 5) Declarațiune că, pe baza serviciului din altă parochie, începând de când își formează pretensiuni la „cvincvenal? — iar pentru a-și arăta dexteritatea în cântări și tipic, au se se prezenteze într'o Duminecă ori într'o sârbătoare în sf. biserică din Teș.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt: a) în bani gata 433 coroane 26 fl.; b) în naturalii 29 meți, jumătate grâu, jumătate cucuruz; c) 3 jugere pământ, ¹/₂ estravilan, iar jumătate juger intravilan lângă școala; d) 24 metri lemne, din cari este a se încălzi și sala de învățământ; e) Pentru scripturistica 4 cor.; f) Pentru conferința învățătorescă 12 cor.; g) Dela înmormântări, de fie-care înmormântare 40 filer și h) Locuință liberă în localitatea școalei cu 2 chilii și bucătărie.

Întreagă dotația anuală, socotită în bani, aproape 800 coroane.

Alesul învățătoriu, fără altă retribuție, are se face și serviciul cantoral.

Concursele se aștern pe calea oficiului protopresbiteral gr. or. rom. din Belincz (Temes-megye) comitetului parochial din Teș.

Comitetul parochial.

În înțelegere cu mine; **GERASIM SĚRB**, m. p. protop. gr. or. rom.

—□—

Pentru întregirea definitivă a stațiunii învățătoresști dela școala confesională gr. or. română din **Drăgoești**, protopresbiteratul Belințului, se publică concurs cu termen de **30 de zile** dela întâia publicare în organul diecesan „Biserica și Școala“ din Arad.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt: 1) În bani gata 345 coroane; 2) În naturalii: 15 meți grâu și 12 metri cucuruz; 3) 2¹/₂ jugere pământ arătoriu; 4) 32 metri lemne, din cari este a se încălzi și sala de învățământ; 5) Pentru scripturistica 10 coroane; 6) Pentru conferință 10 coroane; 7) Pentru adunarea generală 10 coroane și 8) Locuință liberă lângă școală, cu grădină de 800 stângeni cuadrați. Întreagă dotația anuală, socotită în bani, ar fi aproape 800 coroane.

Urmează în supliment.

Supliment la „BISERICA și ȘCOALA“ Nr. 28.
Anul XXIV. — 1900.

Reflectanții la acest post au să-și instrueze concursele lor cu următoarele documente: a) Estras matricular de botez; b) Absolutoriu pedagogic; c) Atestat de calificare învățătorească, intruna cu limba maghiară; d) Atestat despre eventualul serviciu prestat mai înainte; e) Declarațiune că, pe baza serviciului din altă parohie, începând de când i-și formează pretensiuni la cvincvenal?

Alesul învățătoriu, fără altă retribuție, are să facă și serviciul de cantor; iar concurenții, spre a-și arăta dexteritatea în cântări și în tipic, au să se înfățișeze într-o Duminecă ori într-o sârbătoare în sfântă biserică din Drăgoești.

Concursele să aștern pe calea oficiului protopresbiteral gr. or. român din Bélincz (Temesmegye), comitetului parochial din Drăgoești.

Comitetul parochial.

În înțelegere cu mine: GERASIM SĚRB, protopresbiter.

—□—

Pentru deplinirea definitivă a stațiunii învățătorești dela școala confesională gr. or. rom. de băeți a parohiei Sft. Georgie din Timișoara-Fabric (inspectoratul Timișorii), devenită vacantă prin trecerea în pensiuine a învățătorului de pân' acum Traian Lungu, prin aceasta se escrie concurs cu termin de 30 de zile dela prima publicare în organul diecesan „Biserica și Școala.“

Emolumentele anuale sunt: 1) în bani gata 1000 (una mie) coroane, salar fundamental și la timp convenit adausul cvincvenal prescris de lege; 2) lemne 3 stângini în natură, tăiate gata, și pentru 3 stângini relut de 60 de coroane, având învățătorul să se îngrijască de încălzirea salei de învățământ; 3) cortel liber în localitatea școlii, 2 chilii, cuită și aparținătoarele; 4) paușal scripturistice și pentru conferințe 38 coroane; 5) interesele fundațiunii Predovici 21 cor. 60 fil.; 6) pentru famulație 72 coroane; 7) dela înmormântări, unde va fi poftit 3 (trei) coroane.

Dela concurenți, afară de calificățiunea prescrisă de lege, se mai pretinde testimoniu despre absolvarea a patru clase medii (gimnasiale, reale ori civile). Comitetul parochial însă își rezervă dreptul de a pute candida și atari recurenți cari, fără clasele medii cerute, au dat în praxa lor de până acum probe neîndoioase de spor laudabil în învățământ și educațiune, și au avut purtare morală neescepționabilă. Recurenții mai au să dovedească și aptitudinea de a înființa și de a conduce cor vocal.

Alesul va fi obligat a provedé permanent cantoralul în sf. biserică; a înființa și conduce cor vocal cu elevii și cu adulții; a instrua și a deprinde pe elevii mai mari în cântarea glasurilor bisericesti și a propune practica pomicultura.

Recursele ajustate cu atestat despre serviciul neîntrerupt prestat până aici și cu declarațiunea, că pe baza serviciului din alta parohie de când începând își formează pretensiunea la cvincvenal? adresate comitetului parochial dela S. Georgie, sunt a se trimite Prea On. oficiu ppresbiteral în Timișoara-Fabric. Recurenții au să se presente, înse nu în ziua alegerii, în s. biserică spre a-și arăta dexteritatea în cântare și tipic.

Dat din ședința comitetului parochial al parohiei s. Georgie din Timișoara-Fabric, ținută în 6/19 Iulie 1900.

Comitetul parochial.

Cu consensul ppresbiterului Dr. TR. PUTICI, m. p. inspector de școale.

—□—

Pentru îndeplinirea postului de învățător la școala confesională rom. gr. or. — clasa inferioară — din comuna Cerneteaz, protopresbiteratul Timișorii, se escrie concurs cu termin de 30 de zile dela prima publicare în foaia „Biserica și Școala“

Emolumentele împreunate cu acest post sunt: 1) bani gata 400 cor.; 2) 25 chible grâu; 3) 3 orgii lemne pentru învățător, iar pentru sala de învățământ se va îngriji parohia; 4) folosirea unui estravilan de 1/2 jugher; 5) cuartir și grădină; 6) pentru scripturistice 6 coroane; 7) pentru conferință 6 coroane; 8) dela înmormântări unde va fi poftit 1 (una) coroană.

Recurenții vor avé să se prezenteze — însă nu în ziua alegerii — în Sta biserică din loc spre a-și arăta dexteritatea în cant și tipic, având alesul a provedé strana stângă ca cantor fără altă remunerațiune.

Recursele au a-se înainta Prea On. Domn Dr. Tr. Puticiu, protopresbiter în Timișoara-Fabric.

Cerneteaz, din ședința com. par. rom. gr. or. ținută la 29 Iunie v. 1900.

Comitetul parochial.

Cu consensul ppresb. Dr. TR. PUTICI, m. p. inspector de școale.

—□—

Pentru ocuparea definitivă a stațiunilor învățătorești din Fenlac (inspectoratul Timișorii), prin aceasta se escrie concurs cu termin de 30 de zile dela prima publicare în organul diecesan „Biserica și Școala.“

Emolumentele anuale sunt: 1. La școala mare (clasesele superioare) în bani gata 361 cor. 60 fil.; pentru scripturistice 20 cor.; pentru conferință 20 cor.; 60 metri (chible) de grâu; 6 stg. de lemne 120 cor.; 4 orgii de paie 64 cor.; 2 jughere pământ. 2. La școala mică (clasesele inferioare) în bani gata 500 cor.; pentru scripturistice 20 cor.; pentru conferință 20 cor.; 20 chible meți de grâu; 4 stg. de lemne 80 cor.; 4 orgii de paie 64 cor.; și folosirea unei grădini estravilane.

Grădina intravilană o beneficiază în jumătate ambii învățători. Sarcinile publice are să le supoarte fiecare învățător de după emolumentele sale. Dela înmormântări, dacă se duce mortul la biserică 2 cor., și dacă nu 1 cor. La înmormântări se vor schimba învățătorii cu rëndul.

Afară de aceste, învățătorul dela clasele superioare se va bucura de cortelul de sus de lângă sala sa de învățământ; iar celalalt de cel de jos, mai având folosirea grajdului, podului etc., aparținătoare la cortel.

Recursele ajustate cu documentele originale despre calificățiunea prescrisă în Regulamentul din vigoare sunt a se trimite Prea On. oficiu ppresb. din Timișoara-Fabric. Recurenții vor avé să se prezente, însă nu în ziua alegerii, în s. biserică, spre a-și arăta dexteritatea în cant și tipic.

Dat din ședința comitetului parochial ținută în Fenlac la 20 Iunie 1900.

Comitetul parochial.

Cu consensul ppresbit. tractual Dr. TR. PUTICI, m. p. inspector școlar.

—□—

Pentru întregirea parohiei vacante de clasa a III-a din comuna T.-Hodoș, (protopresbiteratul Belințului), se publică concurs cu termin de 30 de zile dela prima publicare în foaia diecesană „Biserica și Școala“ din Arad.

Emolumentele împreunate cu acest post de paroch sunt: a) 30 jugere pământ, a 16 coroane la olaltă 480 coroane; b) Birul dela 87 familii câte o măsură de bu-

cate, parte grâu, parte cucuruz, computeate în bani 200 coroane; c) Stola obicinuită, socotită în bani 120 coroane. Toate la olaltă dau 800 coroane.

Afară de aceste venite, locuință liberă cu 2 chilii și intravilan de un jugăr, apoi sperativul ajutor dela stat.

Doritorii de a ocupa acest post au să-și înainteze recursele lor, instruate amăsurat dispozițiilor din Regulamentul pentru întregirea parohiilor, oficiului protopresbiterial gr. or. român din Bélinez (Temesmegye), și a se presenta în vre-o Duminecă ori sârbătoare în sf. biserică din T.-Hodoș, spre a-și arăta desteritatea în cele rituale, eventual în oratorie.

T.-Hodoș, în 18 Iunie v. 1900.

Comitetul parochial.

În înțelegere cu mine: GERASIM SĚRB, protopresbiter.

—□—

Pentru întregirea definitivă a postului de învățător dela școala gr. or. română din Babșa, protopresbiteratul Belințului, se eserie concurs cu termin de alegere pe 6 August st. v. a. c.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt: a) În bani gata 340 cor.; b) Pentru conferință 20 cor.; c) Ca paușal 20 cor.; d) 40 metri lemne, din cari are a-se încălzi și sala de învățământ, în preț de 120 cor.; e) 3 jugere pământ, socotit à 30 coroane jugăr. 90 cor.; f) În naturale 30 Htl., parte grâu parte cucuruz, socotite în bani 275 cor.; g) De la fie-care înmormântare 40 fileri; h) Cvarțir liber, cu intravilanul pe care se află zidită sala de învățământ, precum și grădina din afară a intravilanului bisericeii celei nouă. Toate aceste la olaltă asigură o dotație anuală de circa 1000 coroane.

Reflectanții la acest post au să-și instruzeze petițiile cu următoarele documente: a) Estras de botez, b) Absolutur de pedagogie, c) Atestat de evalueare, d) Atestat despre eventualul serviciu neîntrerupt prestat până acum și e) Declarațiune că, pe baza serviciului din altă parochie, cu începere de când își formează pretensiune la cvinevenal; iar pentru a-și arăta desteritatea în cântări și tipic au să se prezenteze în vr'o Duminecă ori sârbătoare în sf. biserică din Babșa.

Se observă, că tot în schimbul dotăției acesteia, cel-ce va fi ales va fi datoriu a îndeplini și serviciul cantoral în biserică. Preferiți vor fi cei cu evalueare mai bună și mai versați în muzica vocală.

Concursele au să se adreseze comitetului parochial, însă prin oficiul protopresbiterial gr. or. rom. din Bélinez (Temesmegye.)

Comitetul parochial.

În înțelegere cu mine: GERASIM SĚRB, protopresbiter.

—□—

În urmarea ordinațiunii Venerabilului Consistoriu din 12/24 Maiu Nr. 2325, se publică concurs pe stațiunea de învățare în comuna Rachita, cu care sunt încopiate următoarele beneficii: 1) în bani gata 460 coroane; 2) 30 metri cucuruz despiciat, în preț de 150 coroane; 3) 10 coroane conferință; 4) 10 coroane scripturistica; 5) 32 metri de lemne în preț à 2 coroane 40 fileri; 6) un juger pământ arătoriu în preț 24 coroane; 7) Cortel liber și grădină de legumi.

Doritoarele a cuprinde aceasta stațiune, au a se presenta în Sfta biserică de acolo spre a-și arăta desteritatea în cant și tipicul bisericesc în vre-o Duminecă sau sârbătoare până la 27 August (9 Septembre) a. c., în care ziua va fi și alegerea.

Concursele, instruate conform Statutului organic, cu testimoniul preparandial și cel de evalueare, im-

preună și estrasul de botez au a-se subșterne M. On. Domn Adam Rosa inspector școlar în Leucușești, Betlenhâza, com. Caraș-Severin.

Leucușești, în 3/16 Iulie 1900.

În conșelegere cu comitetul: ADAM ROSA, m. p. inspect. școlar.

—□—

Pentru deplinirea stațiunii învățătoresți dela școala confesională gr. or. română a II-a din Șiclău (ppresbit. Chișineu, com. Arad) prin aceasta se eserie concurs cu termin de alegere pe 15/28 August a. c.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt: a) în bani gata: 800 coroane; b) pentru conferințe 20 coroane; c) pentru scripturistica 10 coroane; d) 7 stângeni lemne pentru învățător și școală; e) locuință corespunzătoare și grădină, carea însă fiind regulată și plantată cu viță americană, alegândul va avé să rebonifice fostului învățător Ioan Huiu 40 coroane; f) stolele obicinuite dela înmormântări.

Recurenții au să-și trimită recursele ajustate cu documentele prescise de legea și regul. școlar, cu atestat despre serviciul neîntrerupt prestat eventual până acum ca învățător și cu declarațiunea, că pe baza serviciului din altă parochie, cu începere de când și formează dreptul la cvinevenal? — adresate comitetului, la subscrisul ppresbiter în Chișineu până în 13/26 Aug. a. c.

Numai recurenții cualificați pentru stațiunile de frunte vor fi luați în candidație, având a se presenta în vr'o Duminecă sau sârbătoare nainte de ziua alegerii în Sta biserică din Șiclău, pentru a-și arăta desteritatea în cântare și tipic.

Șiclău, din ședința comitetului par. ținută la 29 Iunie v. 1900.

Ioan Codrean, m. p.

președ.

Ioan Iercan, m. p.

not. adhoc.

În conșelegere cu: Dr. IOAN TRAILESCU, ppresb. inșp școlar.

—□—

Pentru îndeplinirea definitivă a stațiunii de învățare dela școala de fete confesională gr. or. română din comuna Chitighaz (Kétegyháza, comitatul Bichis) se eserie concurs cu termin de alegere pe Dumineca din 20 August (2 Septembre) 1900.

Emolumentele sunt: 1. În bani gata 600 coroane, solvinde în rate lunare; 2) 4 stângeni metrici de lemne aduse în curtea școalei, din cari are a-se încălzi și sala de învățământ; 3) Pentru participare la adun. gen. și la toate conferințele învățătoresți, la an 12 coroane; 4) Pentru scripturistica, la an 6 cor. 66 fil.; 5) Cvarțir liber cu două chilii, două cămări, dintre cari una pentru lemne, și grădină de legumi în estensiune circa de 300 stângeni □. Despre famulație se va îngriji epitropia cultului.

Recursele ajustate conform presciselor Stat. Org. și a Regulamentului în vigoare, provézut cu atestat de conduită dela comit. paroch. și antistia comunală unde până aci au fungat, precum și cu atestat despre serviciul neîntrerupt prestat până aci ca învățătoare definitivă sau interimală, nu altcum declarațiune, că pe baza serviciului din altă parochia începând de când și formează pretensiune la cvinevenal? adresate comit. paroch. de aici sunt a-se trimite până la 15/28 August n. 1900 Prea On. Domn Dr. Ioan Trailescu protopresbiter și inspector cere de școale în Chișineu (Kisjenő, cottul Arad) având recurențele și până la alegere a-se presenta în vre-o Duminecă sau sârbătoare la s. biserică, spre a-se arăta poporului.

Se observează, că numai învățătoare cvalificate se vor candida și admite la alegere; și că aleasă numai după un an de probă se va recomanda Ven. Consistor eparch. spre întărire.

Aleasa învățătoare e deobligată a-se presenta la s. biserică în toate Duminecele și Sărbătorile de preste an, ca să supravegheze elevele.

Chitighaz din șed. estraord. a comit. par. ținută la 24 Iunie (7 Iuliu) 1900.

Vasilie Beleş, m. p.
preș. comit. paroch.

Georgiu Bărăbaș, m. p.
not. comit. paroch.

În conțelegere cu: Dr. IOAN TRAILESCU, m. p. protopresbiter, insp. școlar.

—□—

Se escrie concurs, cu termin de 30 de zile dela prima publicare în foaia diecesană „Biserica și Școala“, pentru deplinirea definitivă a următoarelor stațiuni învățătorești, din inspectoratul Butenilor:

1. **Berindenii.** Emolumintele sunt: 120 coroane în bani; 8 stângeni de lemne, din cari se va încălzi și sala de învățământ; usufructul alor 8 jugh. de pământ estravilan; 8 șinice de bucate în preț de 96 coroane; pentru scripturistica 8 cor.; pentru conferință 8 cor.; cvartir și grădină pentru legumi.

2. **Dieci** cu emolumintele: Cvartir cu 2 chilii, cuină, jumătate din podul edificiului, grădină, etc.; 400 coroane în bani; scripturistica 10 cor.; conferință 24 cor.; dela liturgii private 40 fl.; grâu 8 șinice, cucuruz 8 șinice, prețuite în 156 cor.; lemne 16 metri 80 cor.; fân 12 măji metr. 44 cor. 92 fil.; de tot 714 coroane 92 fil. și venitele cantonale.

3. **Govoșdia,** cu venitele: în bani gata 240 coroane; 32 metri lemne și pentru încălzirea școalei; bucate compute în bani în preț de 120 cor.; scripturistica 6 cor.; curățirea școalei 8 cor.; conferință 8 cor.; cvartir și grădină de legumi 1000 st. □ foarte fructifer.

4. **Laz.** Venitele sunt: În bani gata 200 cor.; 12 șinice de bucate (jumătate grâu, jum. cucuruz): 8 stângeni de lemne, din cari se va încălzi și sala de învățământ; 18 jugh. de pământ; scripturistica 6 cor.; conferință 8 cor.; cvartir cu 2 chilii, grădină, etc.; toate compute în bani dau suma de 614 coroane anual.

5. **Ramna.** Cu salariu de 292 coroane în bani; 10 șinice (parte grâu, parte cucuruz) de bucate, în valoare de 120 cor.; 2 jugh. pământ arător 10 cor.; scripturistica 4 cor.; conferință 8 cor.; cvartir cu 2 chilii, grădină etc.; 8 stângeni de lemne, din cari se va încălzi și sala de învățământ.

6. **Revetiș.** Emolumintele sunt: în bani gata dela Revetiș 300 cor.; dela filia Cocioba 60 cor.; 5 șinice grâu 60 cor.; 4 șinice cucuruz 50 cor.; conferință 16 cor.; scripturistica 4 cor.; 6 stângeni de lemne și pentru sala de învățământ, 2 jugh. de pământ estravilan 40 cor.; cvartir și grădină, de tot 602 coroane.

7. **Roșia.** Cu venitele 240 coroane în bani; 5 șin. grâu; 5 șin. cucuruz; 8 stângeni de lemne și pentru sala de învățământ; conferință 10 cor.; scripturistica 6 cor.; grădină, cvartirul, până le edificarea școalei, va esarânda parochia.

8. **Selegeni.** Emolumintele sunt: 200 cor. bani; 5 șin. grâu; 5 șin. cucuruz; lemne 32 metri, din cari se va încălzi și sala de învățământ; scripturistica 6 cor.; conferință 10 cor.: 60 litre păsulă; cvartir și grădină de legumi.

Întrucât stațiunile, la cari emolumintele nu ajung minimul prescris de lege, se vor pute deplini cu învă-

țatori cualificați, din partea Ven. Consistoriu s'a pas în perspectivă câte un ajutoriu oare-carele, spre ameliorarea salariului celui ales.

Doritorii de a ocupa vre una dintre stațiunile înșirate, sunt poftiți ca recursele — adresate respectivului comitet parochial și provăzute, afară de toate documentele prescise prin lege și cu atestat despre serviciul neîntrerupt prestat eventual mai nainte ca învățătoriu și cu o „Declarațiune“, că pe basa serviciului prestat în altă comună, începând de când și formează pretensiune la cvincevenal? — să le substearnă P. On. D. Ioan Georgia, protopresbiter în Buteni (N.-Buttyin), având până la alegere să se prezenteze în vre-o Duminecă, ori sărbătoare în sf. biserică din comuna la care au recurs, spre a-și arăta desteritatea în cântări și tipic.

Comitetele parochiale.

În conțelegere cu: IOAN GEORGIA, m. p. protopresb. inspect. școl.

—□—

Pentru îndeplinirea definitivă a postului învățătoresc dela școala gr. or. român din comuna Dud, protopresbiteratul și inspectoratul Șiria, se escrie concurs cu termin de alegere pe ziua de 20 August (3 Septembrie) a. c. pe lângă următoarele emoluminte:

1) În bani gata 460 cor.; 2) 7 jugere pământ, din cari 1 juger livadă și 6 pământ arător, prețuit în 140 cor.; 3) 24 metri de lemne, din cari are să se încălzească și sala de învățământ; 4) pentru conferință 10 cor.; 5) scripturistica 6 cor.; 6) dela mort, unde va fi poftit 1 cor.; 7) cvartir liber cu 2 chilii, cuină, cămară, grajd cu colnă, pracum și intravilan.

Doritorii de a ocupa acest post au să producă: a) Estras de botez; b) Testimoniu despre absolvarea preparandiei; c) Testimoniu de calificațiune; d) Atestat despre purtarea morală și eventual despre serviciul neîntrerupt prestat mai nainte; e) Declarațiune, că pe basa serviciului din altă comună, dela care dat începând își formează pretensiunea la cvincevenal?

Alesul învățător e îndatorat a conduce strana și cântările ceremoniale fără altă remunerație.

Recurenții sunt avisați, ca recursele lor, instruate cu documentele sus înșirate, adresate Comitetului parochial din Dud, să le substearnă până în 17/30 August a. c. P. On. Domn protopresbiter George Popoviciu în Șiria (Világos); iar până în ziua alegerii a-se presenta în vre o Duminecă ori sărbătoare în sfânta biserică din Dud, pentru a-și arăta desteritatea în cântare și tipic.

Dud, la 2/15 Iulie 1900.

Teodosiu Motorca, m. p. Zacharie Costea, m. p.
președintele com. par. notarul com. par.

În conțelegere cu mine: GEORGE POPOVICIU, m. p. protopop, inspector.

—□—

Nr. 22/1900. S. F. Zs.

În alumneul Zsiga-ian. din Oradea-mare, afară de cei primiți, se mai primesc pe anul școlastic 1900—1, ca alumnistii-stipendisti încă 7 (șapte) tineri români gr. or., cari vor studia la gimnasiul ori la școalele reale sau la academia de drepturi din loc, cari gratuit vor căpeta provisiunea întregă în institut.

Recursele ajustate cu: a) Estras de botez; b) Testimoniu școlastic; c) Atestat de paupertate și d) Certificat despre vaccinare, adresate Senatului fundațiunal, sunt a-se trimite până la 2/15 August a. c. la protopopul Orăzii-mari Toma Păcala în Oradea-mare (Nagyvárad).

Totodată se avisează Onoratul public interesat, că în institutul acesta vor pute fi primiți tineri gr. or. români, cari vor studia la școalele din loc, și vor căpăta provisiune întreagă pe plata de câte 18 fl. (36 cor.) la lună respective de 180 fl. (360 cor.) la an, solvind anticipative în 4 rate anuale; în internat elevii vor fi supuși disciplinei institutului.

Oradea-mare, în 29 Iunie (12 Iuliu) 1900.

Senatul fundației Zsiga-iane din Oradea-mare :

Toma Pacala, m. p.

protopopul Orăzii-mari ca
președintele Senatului.

Georgiu Papp, m. p.

preot, act. consistor., ca
notariul Senatului.

—□—

Pentru îndeplinirea stațiunii învățătoarești vacante din **Răbăgani**, protopresbit. Beiușului, conform concludusului adus de comitetul parochial, se escrie concurs cu termin de alegere pe ziua de **6/19 August a. c.** pe lângă salariul sistemizat conform legii și cvartir liber cu 2 chilii, cameră și grădina școalei, și venitele din cantorat.

Dela recurenți se pretinde, testimoniu de calificățiune învățătoarească și atestat despre serviciile prestate.

Recurenții și vor trimite recursurile lor adresate Comitetului parochial din Răbăgani subscrisului protopresbiter inspector școlar în Răbăgani (Robogány) iar până la ziua alegerii recurenții au să se prezenteze în Sta biserică din loc, spre a-și arăta desteritatea în cant și tipic, de oarece alesul învățător va avea a conduce și strana și toate cele ce cad în competența cantorului.

Dat din ședința comitetului parochial ținută în Răbăgani, la 2/15 Iulie 1900.

Comitetul parochial:

Elia Moga, m. p.

protopresbiter paroch președinte.

Flore Bălajin, m. p.

notar.

Pavel Bince, m. p.

jude primar.

—□—

Pentru stațiunea învățătoarească vacantă **Foreu-Dș.** cu filia **Prisaca**, se escrie concurs cu termin de alegere pe **6/19 August a. c.** după amiază la 2 oare, pe lângă dotațiunea următoare: a) în bani gata 236 cor.; b) din 4 șinguri de lemne 64 cor.; c) din 200 porțiuni de fân à 20 fileri 40 cor.; d) din 8 cub. bucate à 10 cor. 80 cor.; e) din intravilanul școalei 80 cor.; f) din cantorat un venit de 80 cor. și g) venitul cantoral din Prisaca 20 cor.; de tot: 600 coroane.

Aspiranții la acest post au a-și subșterne suplicile ajustate cu documintele necesarii Prea On Domn protopresviter și inspect. școlar Elia Moga, în Răbăgani (Robogány) până la 4/17 Aug. a. c. iar până la terminul alegerii, recurenții au a se prezenta la Sta biserică din Foreu Dș. spre a-și arăta desteritatea în cele rituale.

Dat din ședința comitetului parochial din Foreu Dș. ținută la 25 Iunie (8 Iuliu) 1900.

Gavril Cristea, m. p.

preot, președinte.

Zacharie Gabor, m. p.

notar.

În conșelegere cu mine: **ELIA MOGA**, m. p. protopresb. insp. școl.

—□—

Pe baza ordinațiuni Ven. Consistoriu dto 25 Maiu a. c. Nr. 3730 se escrie concurs pentru deplinirea postului sistemizat de capelan temporal lângă veteranul preot Arsenie Leuca, imbinat cu postul învățătoresc din comuna Lazuri, protopresbiteratul Halmagiului, cu terminul de alegere **30 de zile** dela prima publicare.

Emoluminte anuale: a) venitele parochiale $\frac{1}{3}$ parte; b) salariu învățătoresc bani gata 460 cor.; 5 stângani lemne 80 cor.; pentru conferință 20 cor., cvartir liber și grădină.

Doritorii de a ocupa acesta post, sunt avisați, recursurile ajustate cu toate documintele prescise prin lege, adresate comitetului parochial până la 8/21 August a. c. a-le trimite subscrisului în Halmagi.

Comitetul parochial.

În conșelegere cu: **IOAN GROZA**, m, p. protop. inspect. școl.

—□—

Se escrie concurs pentru deplinirea stațiunilor învățătoarești din inspectoratul Halmagiului, cu terminul de alegere de **30 de zile** dela prima publicare.

1. **Aciuța** cu salariu anual: a) bani gata 500 coroane; b) 6 stângani lemne à 16 cor. 96 cor.; c) scripturistica 8 cor.; d) pentru conferință 20 cor.

2. **Iosaș**: a) bani gata 330 cor.; b) lemne 5 stângani à 16 cor. 80 cor.; c) în naturale 5 șinice grâu à 12 coroane 60 cor.; 5 șinice cucuruz à 10 cor. 50 cor.; d) scripturistica 16 cor.; e) pentru conferință 20 cor.; cvartir liber și grădină.

3. **Secaș** a) bani gata 504 coroane; b) 5 stângani de lemne à 16 cor. 80 cor.; c) pentru conferință 20 cor. cvartir liber și grădină.

Doritorii de a ocupa aceste stațiuni, sunt avisați recursurile ajustate cu toate documintele prescise prin lege, adresate comitetului parochial din respectiva comună, unde voește a fi ales, până la 8/21 August a. c. a-le trimite subscrisului în Halmagi.

Comitetul parochial.

În conșelegere cu: **IOAN GROZA**, m, p. prot. inspect. școlar.

—□—

Pe baza ordinului Venerabilului Consistoriu din 10/23 Maiu Nr. 3517/900 se escrie concurs pentru deplinirea definitivă a stațiunii învățătoarești din comuna bisericăscă gr. or. român din **Croana**, cu termin de alegere de **30 de zile** dela prima publicare în foaia „Biserica și Școala.”

Emolumintele sunt: 1) în bani gata 357 coroane 64 fl.; 2) bucate 20 șinice, jumătate grâu, jumătate cucuruz; 3) 6 stângani de lemne pentru învățătoriu; 4) 20 coroane pentru conferință dacă va participa; 5) 6 coroane pentru scripturistica; 6) cortel cu grădină de $\frac{1}{2}$ juger, grajd cu colnă; 7) 5 jugere de pământ arătoriu; 8) de încălzitul și curățirea școalei, respective a saiei de învățământ se va îngriji comuna bisericăscă.

Doritorii de a ocupa aceasta stațiune învățătoarească au a-și subșterne recursurile lor, ajustate cu toate documintele recerute prin legea de învățământ, adresate com. paroch, Prea On. Domn protopresviter și inspector de școale Ioan Groza în N.-Halmagi, până la terminul hotărit, având aspiranții până în ziua alegerii a-se prezenta în vre-o Duminica ori sârbătoare la sf. biserică pentru a-se face cunoscuți poporului.

Alegândul învățătoriu va avé să conducă și cantoratul în st. biserică fără alta renumerațiune.

Dat din ședința com. parochial, ținută în Croana la 18 Iunie 1900.

Teodor Bodea, m. p.

preș. com. paroch.

În conșelegere cu: **IOAN GROZA**, m. p. protop. inspect. școlar.

—□—

Pentru deplinirea stațiunii vacante învățătoarești din **Hidișelnan**, protopresbiteratul Beiușului se escrie concurs ce termin pe **30 Iuliu**, (12 August a. c.)

Emolumintele împreunate cu aceasta stațiune sunt 305 fl., respective 610 coroane în numărariu și cvartir liber.

Recurenții cari doresc a ocupa acest post, sunt avertați, că recursurile lor instruite conform dispozițiilor legale în vigoare — și adresate Comitetului parochial din Hidișelnan să-le substearnă Prea On. Domn protopresb. inspector școl. Elia Moga în Răbăgani (Robogány, com. Bihor), până în 29 Iuliu (11 Aug.) precum și a-se prezenta în vre-o Duminecă ori sârbătoare la sf. biserică din Hidișelnan spre a-și arăta desteritatea în celea rituale — având alesul inv. a conduce strana în biserică.

Dat din ședința com. parochial extraordinariu, ținută în Hidișelnan la 8 Iuliu n. 1900.

Ivanție Daraban, m. p.   *Augustin Drincu, m. p.*
notariul com. paroch.   preș. com. paroch.

În conțelegere cu mine: **ELIA MOGA**, m. p. protop.
Beiușului.

—□—

Pentru stațiunea învățătoarească din comuna **Curățele** cu filia **Pociovești**, protopr. Beiușului (com. Bihor) devenită vacantă prin pensionarea învățătorului Teodor Hălbac, se escrie concurs cu termin de alegere pe **13/26 August** a. c.

Dotățiunea constă din următoarele: a) În bani gata dela ambele comune 232 coroane; b) Pământ de 8 cub. venit sigur de 80 cor.; c) Două vici de fasole 5 cor.; d) 26 metri de lemne 104 cor.; e) 200 porțiuni de fân 80 cor.; f) 200 fuioare 40 cor.; g) Grădina cu un venit de 20 cor.; h) Venitele cantorale 40 cor.; i) și cvartir liber, cu 2 chilii și cameră.

Alesul învățătoriu, dacă va fi în stare a manipula și îngriji de școala de pomărit, din întreg notariatul, va fi denumit director manipulant, pe lângă o remunerațiune anuală de 60 coroane — de tot 661 coroane, totodată se notează: că alesul învățător numai în comuna Curățele are a îndeplini cantoratul, iar cei ce posed desteritate de a pot conduce cor, vor fi preferiți.

Recurenții să-și înainteze petițiunile către com. paroch. din Curățele-Pociovești, și se le substearnă subscrisului protopresbiter, până la 10/23 August, iar până la ziua alegerii să se prezenteze la sf. biserică din Curățele în stare Duminecă.

Dat din ședința com. parochial ținută în Curățele la 11 Iuliu n. 1900.

Teodor Halbac, m. p.   *Adam Biro, m. p.*
notar adhoc.   preș. com. par.

Teodor Papp, m. p.
preot.

În conțelegere cu mine: **ELIA MOGA**, m. p. protopresb.
Beiușului.

—□—

Pentru deplinirea definitivă a postului învățătoarească din comuna **Temes-St.-Andraș**, inspectoratul Timișorii, se escrie concurs cu termin de **30 de zile** dela prima publicare în „Biserica și Școala“ pe lângă următoarele emolumente anuale:

1. Cortel liber cu grădină; 2. în bani gata 400 cor.; 3. 10 metri de lemne nespate 40 cor.; (pentru încălzitul solei de învățământ se va îngriji comuna biserică), 4. pentru scripturistica 10 cor.; 5. pentru con-

ferința 6 cor.; 7. (pentru cantorat) 5½ jughere pământ 200 cor.; 8. pentru curatoria școlii 12 cor.

Observând, că pentru pământurile folosind învățătorul devenit ales, are a purta toate sarcinile publice.

În fine dela înmormântări unde va fi poftit, 1 coroana.

Recursurile ajustate conform prescrișilor din „Regulament pentru organizarea învățământului“ și cu atestat despre serviciul neîntrerupt prestat mai înainte și declarațiune că pe baza serviciului începând de când își formează pretensiune la cvinevinal? adresate Comitetului parochial din Temes-Szt. András, să se trimită P. O. Dl. Protopresbiter tractual Dr. Traian Puticiu în Timișoara-Fabric, având recurenții până la alegere a-se prezenta în sf. biserică de aici, spre a-și arăta desteritatea în cântare.

Din încredințarea comitetului parochial.

Iosif Rădneanțiu, m. p.
președinte.

Cu consensul ppresb. Dr. TR. PUTICI, m. p. inspector de școala.

—□—

Pentru îndeplinirea definitivă a postului învățătoarească dela școala confesională gr. or. rom. din **Valea-mare**, protopresbiteratul Lipovei, (Comitetul Caraș-Severin) se escrie concurs cu termin de **30 de zile** dela prima publicare în foaia „Biserica și Școala“:

Emolumintele anuale sunt:

1) În bani gata 600 cor.; 2) Conferința învățătoarească 20 cor.; 3) Pentru scripturistica 6 cor.; 4) 20 metri de lemne, pentru locuința învățătorului, prețuite în 40 cor.; iar pentru sala de învățământ, se va îngriji comuna biserică; 5) Cvartir liber cu grădina de legume, de ¾ jughere; 6) Dela înmormântări unde va fi poftit a coroană, fără liturghie, cu liturghie 2 coroane.

E de observat, că pământul școlii, constător din 3½ jughere estravilane, este prețuit din partea comitetului paroch. în sumă de 80 cor.; dacă alesul învăț. voește se-l folosească însuși, atunci i-se detrage aceasta sumă din salariul de 600 cor. ce-e în bani gata.

Dela reflectanți se recere:

a) Estras de botez. a) Testimoniu despre absolvirea preparandiei și de calificățiune învățătoarească. c) Atestat despre serviciu neîntrerupt, prestat mai înainte. d) Declarațiune, că pe baza serviciului din alta parochie începând, decând își formează pretensiune la cvinevinal? Alesul învățător va avé se conducă și cantoratul, fără alta renunțațiune.

Recurenții sunt avertați ca recursurile lor, instruite cu documentele mai sus amintite, și adresate comitetului paroch. în Valea-mare, se le substearnă până la terminul mai sus pus, P. On. D. protopresbiter V. Hamsea, în Lipova (B.-Lippa) precum și a se prezenta până în ziua alegerii, în vre-o Duminecă, ori sârbătoare în sfta bis. pentru a-și arăta desteritatea în cant și tipic.

Valea-mare în 11/24 Iunie 1900.

Comitetul parochial:

În conțelegere cu mine: **VOICU HAMSEA**, m. p. protopresbiter.

—□—

Pentru îndeplinirea postului de învățător la clasa I. de băeți, dela școala confesională gr. or. rom. din opidul **Lipova**, protopresbiteratul Lipovei, se escrie concurs cu termin de **30 de zile** dela prima publicare în „foaia Biserica și Școala“.

Emolumintele anuale sunt:

1) În bani gata 800 cor., și la timpul său adausul de cvincinal prescriș prin lege; 2) Pentru lemne, din cari are a-se înălzi și sala de învățământ 100 cor.; 3) Paușal scripturistica 20 cor.; 4) Un jugher de pământ și un tachiou estravilane; 5) Cvartir liber în localitatea școlii.

Dela reflectanți se recere:

a) Se poșeadă cvalificațiunea recerută prin lege, și cel puțin se aibă 2 clase gymn. reale, ori civile; b) Se dovedească că sunt apți a instrua și conduce cor vocal, precum și a instrua în fiecare an 2 adulți, în cântarea glasurilor bisericesti, pentru-ceva avé pe lângă emolumintele de mai sus, o remunerațiune anuală corespunzătoare; c) Atestat despre serviciul neîntrerupt, prestat mai nainte și d) Declarațiune, că pe basa serviciului din alta parochie începând, decând își formează pretensiune la cvincinal?

Recurenții sunt avisati, ca recursele lor, instruite cu documentele aci mai sus arătate, și adresate comitetului paroch. în Lipova, să le subștearnă până la termenul mai sus amintit P. On. D. protopresbiter V. Hamsea, în Lipova (B.-Lippa) precum și a se presenta până în ziua alegerii, în vre-o Duminecă ori sârbătoare în sfta biserică din Lipova, pentru a-și arăta desteritatea în cântare și tipic.

Lipova, în 24 Iunie (7 Iulie) 1900.

Pentru comitetul parochial:

Ioan Cimponeriu, m. p.
preș. com. par.

Ioan Lucaciu, m. p.
notar.

În conșelegere cu mine: VOICU HAMSEA, m. p. protopresbiter.

—□—

Pentru îndeplinirea definitivă a postului vacant învățătoresc din comuna **Tagadău** inspectoratul Beliu se publică concurs cu termen de alegere în 23 Iuliu (5 August) a. c.

Dotățiunea anuală împreună cu acest post este: în bani numărari 600 coroane; locuință acomodată cu grădină de legumi; 4 stânge lemne de foc pentru încălzitul școlii și a învățătorului; iar dela înmormântări câte 40, respective 80 fileri.

Reflectanții sunt poștiți până la ziua alegerii în cutare-va Dumineca ori sârbătoare a-să presenta la Sf. biserică din loc, spre a-și arăta desteritatea în tipic și cântare, având suplicele adresate comitetului parochial a-le trâmite la adresa subșcrisului în Giriș F. (F.-Gyö-rös), p. u. Tenke.

Comitetul parochial.

În conșelegere cu mine: PETRU SERBU, protopop, inspector de școale.

—□—

Pentru întregirea definitivă a postului învățătoresc dela școala a II-a gr. or. rom. din comuna **Apateu** în protopresbiteratul Ienopolei, devenită în vacanță prin moartea învățătorului Aureliu Jurca. se escrie concurs cu durată de 30 de zile dela prima publicare pre lângă următoarele emoluminte:

1) În bani gata 600 cor.; 2) cortel liber cu grădină de legumi, cel separat de edificiul școlii; 3) 3 orgii de lemne; 4) spesele pentru conferință 20 cor.; 5) scripturistica 10 coroane; 6) dela înmormântări unde va fi poștit câte 1 coroaă.

Doritorii de a ocupa acest post să-și ajustere recursele cu documentele recerute prescrișe de statutul organic și adresate comitetului parochial din Apateu se le susștearnă Prea On. Domn protopresbiter și inspector școlar în Boroșineu.

Recurenții până la alegere să se presinte în sânta biserică în vre-o Duminecă ori sârbătoare pentru a-și arăta desteritatea în tipic și cântare, având dânsul a fi și Cantor.

Apateu, din ședința comitetului parochial ținută la 26 Iunie 1900.

Comitetul parochial:

În conșelegere cu mine: CONSTANTIN GURBAN, m. p. protopresbiter.

—□—

Pentru îndeplinirea definitivă a stațiunii învățătoresci din **O. Gepișiu**, protopopiatul Tinca com. Bihor cu termen de 30 zile dela prima publicare pe lângă următoare dotățiune: a) Bani gata: 1. Dela comun matre O. Gepișiu 260 cor.; 2. Dela filia Carauzel 60 cor. b) Naturale: 1- Dela comuna matre 15 cubule bucate, jumătate grâu, jumătate cucuruz. à 10 cor. 150 cor. 2. Dela filia Carauzel 4 cubule à 10 coroane 40 cor. c) Dela comuna matre 8 holde pământ prețuit 50 cor.; d) Venitele cantorale 16 cor.; e) Doue șinguri de lemne pentru învățătoriu, doue pentru sala de învățământ 48 cor.; f) Scripturistica 10 cor.; g) Conferința învățătorescă 10 cor.; h) Curățitul și încălzitul salei de învățământ 24 cor. La olaltă: 668 coroane, adeca: șese sute șeszeci și opt de coroane. Reflectanții au să se presenteze în vre-o Dumineca ori sârbătoare în biserică din O. Gepișiu pentru de a-și arăta desteritatea în cele rituale, iar recursele lor adresate com. par. să-le subșterna P. O. Domn Nicolae Rocsin protopop în Măhkerek u. p. Kőtegyán.

Din ședința com. parochial ținută în O. Gepișiu la 18 Iunie (1 Iulie) 1900.

Martian Andru, m. p.
preș. com. parochial.

În conșelegere cu mine: NICOLAE ROCSIN, m. p. protopesc.

—□—

Se escrie concurs pentru stațiunea învățătorescă din comuna **Sacadat**, tractul Pesteșului, com. Bihor, cu termen de alegere pe 30 Iulie (12 August) a. c.

Emoluminte împreunate cu acest post sunt: 1) în bani numărar repartițiați pe singuratici locuitori 600 coroane solvind în rate trei lunare; 2) stolele usuate cantorale, și anume: dela înmormântare mare 2 coroane, dela înmormântare mică 1 coroaă, dela cununie 1 coroaă; 3) Cuartir liber și grădină 1 patrar jugher.

Recurenții au a-și trimitte recursele lor instruate cu toate documintele recerute până la termenul sus amintit M. On. Domn Teodor Filip, protopresbiter și inspector școlar adresate Comitetului parochial, și a-se presenta în vre-o Dumineca, sau sârbătoare la Sf. biserică, spre a-și arăta desteritatea în tipic și cantorale.

Lugoșul superior la 23 Iunie v. 1900.

Comitetul parochial.

În conșelegere cu mine: TEODOR FILIP, m. p. protop. inspect. școl.

—□—

Pe basa ordinațiunii V. Consistoriu gr. or. oradan din 12/24 Octomvre 1899 Nr. 949/138. Se escrie concurs pentru vacante parochie de a III-a clasa din comuna **Surduc**, tractul Pesteșului, comitatul Bihor cu termen de alegere de 30 de zile dela prima publicare.

Emolumintele sunt: 1) Casa parochiale cu doua chilii cuina și camara; 2) întravilanul cășii parochiale trei jugere catastrale a 24 coroane 72 coroane; 3) estravilanul 8 jugere, catastrale parte arători, parte fânați à 16 cor.; 160 cor.; 4) birul preoțesc dela 108 Nr. câte una vică cucuruz sfârmat cubulul à 10 cor. 270 cor.; 5)

afară de birul preoțesc dela 108 Nr. de case câte 2 cor. 216 cor.; 6) Drept de pașunat pentru 6 vite à 4 cor. 24 cor.; 7) Stolele urmate după calculul mediu de 5 ani din urma 130 cor.; 8) dela cei ce au vite de tras în trei ani după olaltă câte un car de gunoiu dus pe pământul parochial; 9) Sperativul de congru din vistieria statului de 416 cor. 60 fil.; la olaltă 872 cor.; recurenții vor avea a-se presenta în S-ta biserică în vre-o Dmîneacă ori sârbătoare spre a-și arăta desteritatea în cantore și oratorie, iar recursese să le trimită subscrișului în Lugașul superior și adresate comitetului parochial p. u. Eleșd.

Comitetul parochial.

În conțelegere cu mine: **TEODOR FILIP**, m. p. proto-presviter.

—□—

Pe stațiunea învățătoarească dela școala gr. or. româna din comuna **F-Oșiorheiu** ppresbiteratul Orăzii-mari se escrie concurs cu termin de alegere pe **13/26 August** a. c.

Emolumintele sunt: în bani numărari 600 coroane, cortel cu grădina de $\frac{1}{4}$ juger și stolele cantorale dela funcțiunile obveninde.

Recursese ajustate conform prescrișelor Stat. Org. și §-lui 6. art. XVIII. din 1879 adresate comitetului parochial din **F.-Oșiorheiu** să se trimită subscrișului în Oradea-mare până inclusive **11/24 August** a. c. având recurenții în vre-o Duminecă ori sârbătoare a-se presenta în biserică din loc, spre a-și arăta desteritatea în cântare și tipicul bisericesc.

Comitetul parochial.

În conțelegere cu: **TOMA PACALA**, m. p. ppresbiter inspector școlar.

—□—

Pe stațiunea învățătoarească dela școala gr. or. rom. din comuna **Cheriu** ppresbiteratul Orăzii-mari se escrie concurs cu termin de alegere pe **13/26 August**, a. c.

Emolumintele sunt: în bani numărari 600 coroane, cortel cu grădina de $\frac{1}{4}$ juger, și stolele cantorale dela funcțiunile obveninde.

Recursese ajustate conform prescrișelor Stat. Org. și §-lui 6. art. XVIII. din 1879 adresate comitetului parochial din **Cheriu** să se trimită subscrișului în Oradea-mare, până inclusive **11/24 August** a. c. având recurenții în vre-o Duminecă ori sârbătoare a-se presenta în biserică din loc, spre a-și arăta desteritatea în cântare și tipicul bisericesc.

Comitetul parochial.

În conțelegere cu: **TOMA PACALA**, m. p. ppresbiter insp. școl.

—□—

Pe stațiunea învățătoarească dela școala gr. or. română **Șuiug** protopresbiteratul Orăzii-mari, se escrie concurs, cu termin de alegere pe **2/15 August** a. c.

Emolumentele sunt: în bani numărari 600 coroane, cortel cu grădina de $\frac{1}{4}$ juger, și stolele cantorale dela funcțiunile obveninde.

Recursese ajustate conform prescrișelor Stat. Org. și §-lui 6. art. XVIII. din 1879, adresate comitetului parochial din **Suiug**, să se trimită subscrișului în Oradea mare până inclusive **1/13 August** a. c. având recurenții în vre-o Duminecă ori sârbătoare a-se presenta în biserică din loc, spre a-și arăta desteritatea în cântare și tipicul bisericesc.

Comitetul parochial.

În conțelegere cu; **TOMA PACALA**, m. p. ppresbiteri. insp. școl.

—□—

Pe stațiunea învățătoarească dela școala gr. or. rom. din comuna **Voivoz**, ppresbiteratul Orăzii-mari se escrie concurs cu termin de alegere pe **3/16 August** a. c.

Emolumintele sunt: în bani numărari 600 coroane cortel cu grădina de $\frac{1}{4}$ juger, și stolele cantorale dela funcțiunile obveninde.

Recursese ajustate conform prescrișelor Stat. Org. și §-lui 6. art. XVIII. din 1879, adresate comitetului parochial din **Voivozi**, să se trimită subscrișului în Oradea-mare până inclusive **2/15 August** a. c., având recurenții în vre-o Duminecă ori sârbătoare, a-se presenta în biserică din loc, spre a-și arăta desteritatea în cântare și tipicul bisericesc.

Comitetul parochial.

În conțelegere cu: **TOMA PACALA**, m. p. ppresbiter insp. școl.

—□—

Pe stațiunea învățătoarească dela școala gr. or. română din comuna **Soldobagiu**, ppresbiteratul Orăzii-mari se escrie concurs cu termin de alegere pe **2/15 August** a. c.

Emolumintele trecut: în bani numărari 600 coroane, cortel cu grădina de $\frac{1}{4}$ juger și stolele cantorale dela funcțiunile obveninde.

Recursese ajustate conform prescrișelor Stat. org. și §-lui 6. art. XVIII. din 1879 adresate comitetului parochial din **Soldobagiu**, să se trimită subscrișului în Oradea-mare până inclusive **1/13 August** a. c. având recurenții în vre-o Duminecă ori sârbătoare a-se presenta în biserică din loc, spre a-și arăta desteritatea în cântare și tipicul bisericesc.

Comitetul parochial,

În conțelegere cu: **TOMA PACALA**, m. p. protopresb. insp. școl.

—□—

Se escrie concurs pe stațiunile învățătoarești din comunele următoare, din protopresbiteratul orăzii-mari.

1. Varviz. Cu termin de alegere pe **3/16 August** 1900. Emolumintele sunt: în bani numărari 600 coroane, cu grădina de $\frac{1}{4}$ juger, și stolele cantorale dela funcțiunile obveninde.

2. Abramul sup. Cu termin de alegere pe **4/17 August** 1900. Emolumintele sunt: în bani numărari 600 coroane, cu grădina de $\frac{1}{4}$ juger, și stolele cantorale dela funcțiunile obveninde.

3. Iteu. Cu termin de alegere pe **4/17 Aug.** 1900. Emolumintele sunt: în bani numărari 600 coroane, cu grădina de $\frac{1}{4}$ juger și stolele cantorale dela funcțiunile obveninde.

4. Chiribiș. Cu termin de alegere pe **5/17 Aug.** 1900. Emolumintele sunt: în bani numărari 600 coroane, cu grădina de $\frac{1}{4}$ juger și stolele cantorale dela funcțiunile obveninde.

5. Bogeu. Cu termin de alegere pe **5/17 Aug.** 1900. Emolumintele sunt: în bani numărari 600 coroane, cu grădina de $\frac{1}{4}$ juger, și stolele cantorale dela funcțiunile obveninde.

6. Spurcani. Cu termin de alegere pe **5/17 Aug.** 1900. Emolumintele sunt: în bani numărari 600 coroane, cu grădina de $\frac{1}{4}$ juger și stolele cantorale dela funcțiunile obveninde.

7. Chiraleu. Cu termin de alegere pe **7/20 Aug.** 1900. Emolumintele sunt: în bani numărari 600 coroane, cu grădina de $\frac{1}{4}$ juger și stolele cantorale dela funcțiunile obveninde.

8. **Chișlaz**: Cu termin de alegere pe 7/20 Aug. 1900. Emolumintele sunt: în bani numărari 600 coroane, cu grădină de $\frac{1}{4}$ juger și stolele cantorale dela funcțiunile obveninde.

9. **Fancica**. Cu termin de alegere pe 8/21 Aug. 1900. Emolumintele sunt: în bani numărari 600 coroane, cu grădină de $\frac{1}{4}$ juger și stolele cantorale dela funcțiunile obveninde.

10. **Șiușturogiu**. Cu termin de alegere pe 8/21 Aug. 1900. Emolumintele sunt: în bani numărari 600 coroane cu grădină de $\frac{1}{4}$ juger, și stolele cantorale dela funcțiunile obveninde.

11. **Șiumugiu**. Cu termin de alegere pe 10/23 Aug. Emolumintele sunt: în bani numărari 600 coroane, cortel cu grădină de $\frac{1}{4}$ juger, și stolele cantorale dela funcțiunile obveninde.

12. **Bucuroia**. Cu termin de alegere pe 11/24 Aug. 1900. Emolumintele sunt: în bani numărari 600 coroane, cortel cu grădină de $\frac{1}{4}$ juger, și stolele cantorale dela funcțiunile obveninde.

13. **Cotișlet**. Cu termin de alegere pe 11/24 Aug. 1900. Emolumintele sunt: în bani numărari 600 coroane, cortel cu grădină de $\frac{1}{4}$ juger, și stolele cantorale, dela funcțiunile obveninde.

14. **Stracoș**. Cu termin de alegere pe 12/25 Aug. 1900. Emolumintele sunt: în bani numărari 600 coroane, cortel cu grădină de $\frac{1}{4}$ juger și stolele cantorale, dela funcțiunile obveninde.

Doritorii de a ocupa vre-una dintre stațiunile acestea sunt avisați ca recursurile provăzute cu toate documentele prescise și adresate respectivului comitet parochial, să-le trimită subsemnatului cel puțin cu 3 zile înainte de terminul de alegere, — având până la alegere să se prezenteze în vre-o Duminecă, ori sârbătoare în Sfânta biserică din comuna la care competează, spre a-și arăta desteritatea în cântare și tipic.

Comitetele parochiali

În conțelegere cu: TOMA PACALA m. p. ppresbiter
insp. școl.

—□—

Se escrie concurs pentru îndeplivirea definitivă a postului învățătoresc dela școale gr. or. român din Rippa, protopopiatul Tinca, comitetul Bihor, cu termin de 30 de zile dela prima publicare pe lângă următoarele emoluminte:

1) În bani gata 600 coroane; 2) Cvartir liber cu grădină de legumi, și 3) Folosirea unei parcele estravilaue cu preț de 60 coroane.

Pentru cari alesul va cvărăți și a încalzi școala.

Reflectanții sunt avisați ca recursurile lor instruate conform Reg. Congr. adresate comitatului parochial din Rippa să le subștearnă subscrisului protopop inspector de școle în Micherechiu (u. p. Kötégán), iar până la alegere să se prezenteze în biserică din loc spre a-și arăta desteritatea în cele rituale.

Rippa, în 4/17 Iunie 1900.

Comitetul parochial.

În conțelegere cu mine: NICOLAE ROCSIN, m. p. protopresbiter și inspector de școle.

—□—

Părinții respective tutorii, cari doresc să-și așeze băeții pe anul școlastic 1900—1901 în internatul gr. or. român diecesan din Beiuș, prin aceasta se avisează ca rugăr lor de primire să le prezenteze până în 10 August c. n.

În acest, internat afară de tineri gr. or. români, se vor primi tineri de altă confesiune creștină cari frecvențează gimnasiul gr. cath. din Beiuș pe lângă respectarea tuturor drepturilor lor religioase cu privire la studiul religiunii și a bisericii lor, dar în internat și acești tineri întru toate sunt a-se acomoda rațiunii și normelor interne.

Tacsa de întreținere cu toate la olaltă e 135 fl., care se solvește în patru rate anticipative și anume: la începerea anului școlastic, la 15 Novembre, 1 Februarie și 15 Aprilie.

Elevii pentru tacsa aceasta vor primi în internat: 1. Locuință; 2. vipt și anume: a) la dejun lapte cald cu pâne, b) la prânz trei plese și anume: supă de carne, carne, rasol și mâncare groasă cu friptură, c) la cină doue plese și anume: mâncare groasă cu friptură și aluat, sau mâncare groasă și friptură; 3. spălat; 4. luminat; 5. încălzit; 6. medic. (Medicinile se solvesc separat din partea respectivilor morboși); 7. scaldă în toată luna odată; 8. În fine superioritatea se îngrijește, ca elevii, pe lângă controla cea mai strictă să fie ajutați în studiare.

Elevii vor avé se aducă cu sine: a) Mai puțin 4 părechi de schimburi de pânză sau de giolgiu; b) Mai puțin șase batiste; c) Doauă părechi de încălțăminte și patru părechi de ciorapi sau obiele; d) O saltea (sac de paie) care de altcum pentru uniformitate se va cumpăra dela superioritatea internatului în preț de 1 fl.; e) Două perini și 4 fete de perină; f) Un țol sau plapumă; g) O perie de vestminte și 3 de încălțăminte; h) 3 ștergare și 2 pepteni, unul rar și altul des; si i) Vesminte de lipsă (uniformă nu se face).

Numai acei tineri vor fi primiți în internat, cari sunt sănătoși deplin, ce se va constata din partea medicului internatului.

Rugările pentru primire, ajustate cu testimoniu școlastic după anul școlastic expirat și cu cartea de botez, sunt a-se trimite la adresa rectorului internatului a Nicolau Diamandi profesor-catichet gr. or. român în Beiuș, mai târziu până în 10 August n.

Dat din ședința internatului ținută în 21 Iulie 1900.

Nicolau Diamandi, m. p.   Dimitrie Negrean, m. p.
rectorul internatului.   președintele internatului.

LICITAȚIUNE MINUENDĂ.

Se publică prin aceasta concurs de licitațiune minuendă, pentru nou edificândă școală din comuna Sarcia-română, protopopiatul B.-Comloșului, cu termin pe 23 Iuliu (5 August) a. c.

Preliminariul de spese e stabilit cu 6892 de coroane și 40 fl. Planul și preliminariul de spese se pot vedé la oficiul parochial din loc.

Dela reflectanți se cere se depună un vadiu de 10% în bani gata sau în hârtii de preț. Reflectanții vor avé a se supune condițiunilor, ce se vor publica nainte de începerea licitațiunei.

Pe lângă aceste comitetul parochial își susține dreptul, de a prefera pe vre un măestru cunoscut de solid și cu deplină garanță. Din ședința comitetului parochial ținută la 2/15 Iuliu 1900 în Sarcia-română.

Liuba Nestorovici, m. p.   Pavel Miloș, m. p.
președinte   not. com. par.

În conțelegere cu mine: PAUL MIULESCU, m. p. prot. ases. consist.

—□—